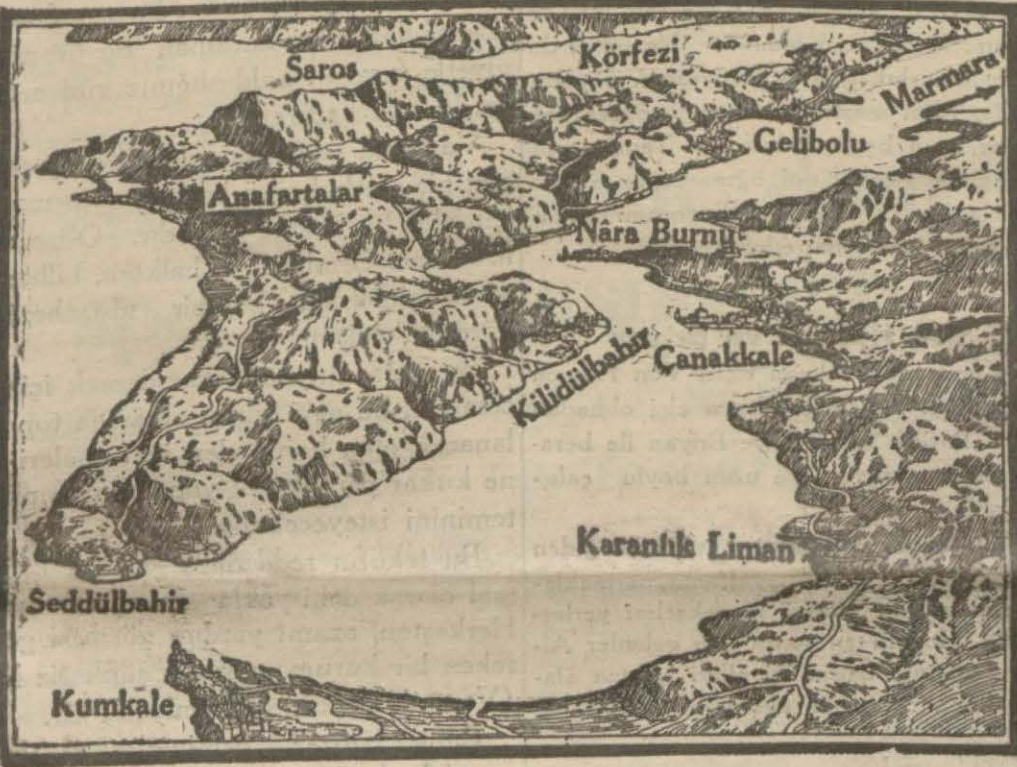

İtalyan Ve İngiliz Orduları Karşı Karşıya!

İtalyanlar, Boğazlar hakkındaki notamızı nasıl karşıladılar ?

Musolini zecrî tedbirci memleketleri alâkadar eden diğer meselelerde olduğu gibi hareket edecekmiş

İngiliz Dış Bakanlığı ile alâkası olan Deyli Telgraf "Türkiyenin noktai nazarını büyük bir anlayış zihniyetiyle tetkik etmemiz lâzımdır" diyor

Çanakkale boğazının kabartma haritası

Roma, 13 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: İyi haber alan mahafil, Boğazlar rejiminin yeniden tetkikini talep eden Türk notasının resmî İtalyan mahafilini hayrete düşürmediği fikrindedirler. Bu mahafil, Musolininin zecrî tedbirci memleketleri alâkadar eden diğer meseleler karşısında aldığı ihtiraz kayıtlı hattı hareketen bittabi ayrılma - yacağını tebarüz ettirmektedirler . Siyasi mahafil, Türk jestini, İtalyaya karşı zecrî tedbirler tatbikinin doğurduğu karışıklıkların yeni bir mantıkî neticesi olarak telâkki etmektedirler

İngiliz gazetelerinin neşriyatı

Londra, 13 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: İngiliz matbuatı Lozan muahedesinin Çanakkale ve Karadeniz Boğazlarında tahkimat yapılmasını meneden ahkâmının feshini isteyen Türk notasını müsaait bir şekilde karşılamaktadır . Matbuat bilhassa Almanyanın hattı hareketiyle bir tezât teşkil eden Türk talebinin dürüst bir tarzda yapılmış olmasını ehemmiyetle kaydelemektedir.

Times diyor ki : «Geçen haziranda Habeşistanda yapılan istilâ ile Avrupa nizamına vuran darbe olmamış olsaydı her halde Türkiye bu talebi bu kadar erken yapmazdı.»

Bu gazete kanunî yollar takip eden Türk talebi ile bazı diğer devletler tarafından takip olunan usul arasındaki tezadı tebarüz ettirmektedir.

Morning Post gazetesi de diyor ki : Türkiyenin Balkan antantı azasından bulunması müzakereleri kolaylaştırır. Diğer taraftan böyle anlaşılıyor ki, evvelce Karadeniz ile Akdeniz arasında «serbest büyük yolun» müfrit taraftarı olan Rusya tarafından da muhalefete uğramayacaktır.» (Devamı 11 nci sayfamızdadır)

Boğazların Müdafaasını Temin Etmemiz Niçin Lâzımdır ?

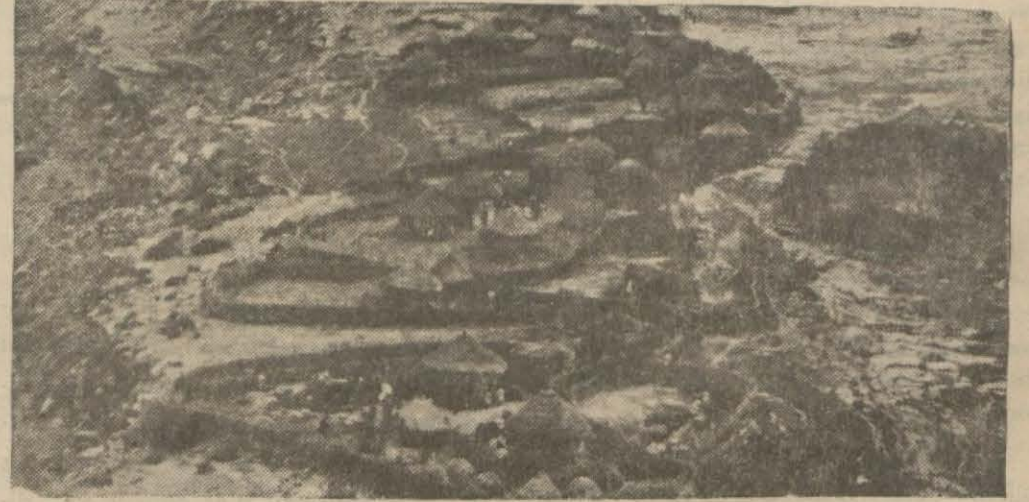
Asker gözüyle Akdenizin bugünkü vaziyeti (Son Postanın askeri muharriri yazıyor)

1923 senesi temmuzunda (Lozan) da imzalanan (Boğazla mukavelesi) nin o zaman ne gibi ahval ve şerait içinde tarafımızdan kabul edilmiş olduğunu, çok vazih bir şekilde izah ve tasvir eden Cumhuriyet hükümetimizin alâkadar devletlere tebliğ ettiği son nota «Avrupa umumî vaziyetinin o tarihte, siyasi ve askerî bakımlardan, bugün kendini gösteren vaziyetten tamamiyle ayrı bir manzara arz etmekte» olduğunu işaret etmekle başlıyor. Hiç bir mübalâgaya sapsız olmayarak ve peşinen söylememiz icap eder ki ne bütün Osmanlı imparatorluğu devrine aid tarihimizde, ne de yaşadıkları devirlerde dünya siyasetinde (Devamı 11 nci sayfamızdadır)

İtalyanların dün Dessie şehrini de aldıkları haber veriliyor!

Yarısı İngilizlerin olan bir Habeş şehri İtalyanların eline düştü!

İtalyanlar artık mukavemete maruzkalmıyorlar

Habeşlerin bombardıman edildiği haber verilen açık şehirlerinden biri

Londra 13 (Son Posta) — Habeşistanda şimali garbi taraftaki İtalyan kuvvetleri Gondar'dan hareket ederek Habeş - Sudan hududu üzerinde bulunan Gallabat şehrini işgal etmişlerdir. Gallabat şehrinin yarısı Habeşlere, yarısı Sudana aittir. İtalyan kuvvetleri Habeşlere ait kısmı işgal etmiş bulunuyorlar, şehrin Sudana ait kısmı İngiliz askerlerinin işgali altındadır. Şehrin iki kısmı birbirinden ayrıdır ve iki kısım arasında hudut zabıtası, gümrük daireleri vesaire mevcuttur.

Gallabat'ın işgali ile İtalyan ve İngiliz askeri kuvvetleri karşı karşıya gelmiş bulunuyor.

İmparatorun karargâhı İtalyanların elinde

Londra 14 (Son Posta) — United Press'in muhabiri bildiriyor:

Aylardan beri Habeş İmparatoru Haile Selasiyenin karargâhı olan Dessie şehri İtalyanların eline düşmüştür. İtalyanlar Koram'ın işgalinden sonra sür'atle ilerlemeğe devam etmişler, hemen hiç bir engel ile karşılaşmamışlar, nihayet Habeşistanın göbeğindeki Dessie'yi zaptederak Habeş payitahtı olan Adisababayı mevsim geçmeden ve yağmur başlamadan işgale karar verdiklerini göstermişlerdir.

İtalyan ordularının Dessie'de kısa bir tevekküftan sonra Adisababa üzerine yüklenmelerine hiç bir mani kalmadığı anlaşılıyor.

[Devamı 11 inci yüzde]

Feniks sigorta şirketi müşkül vaziyette!

Kumpanyanın 70 milyon Türk lirası açığı olduğu, haber veriliyor

Feniks kumpanyasının şehrimizeki şubesi ve levhası

Türkiyede pek eski zamandanberi sigorta muamelesi yapmakta olan Feniks sigorta kumpanyasının Avusturyada dar bir vaziyete düştüğü ve 250 milyon Avusturya şilini açık verdiği haber alınmıştır. (Devamı 11 nci yüzde)

Avrupada kış geri geldi

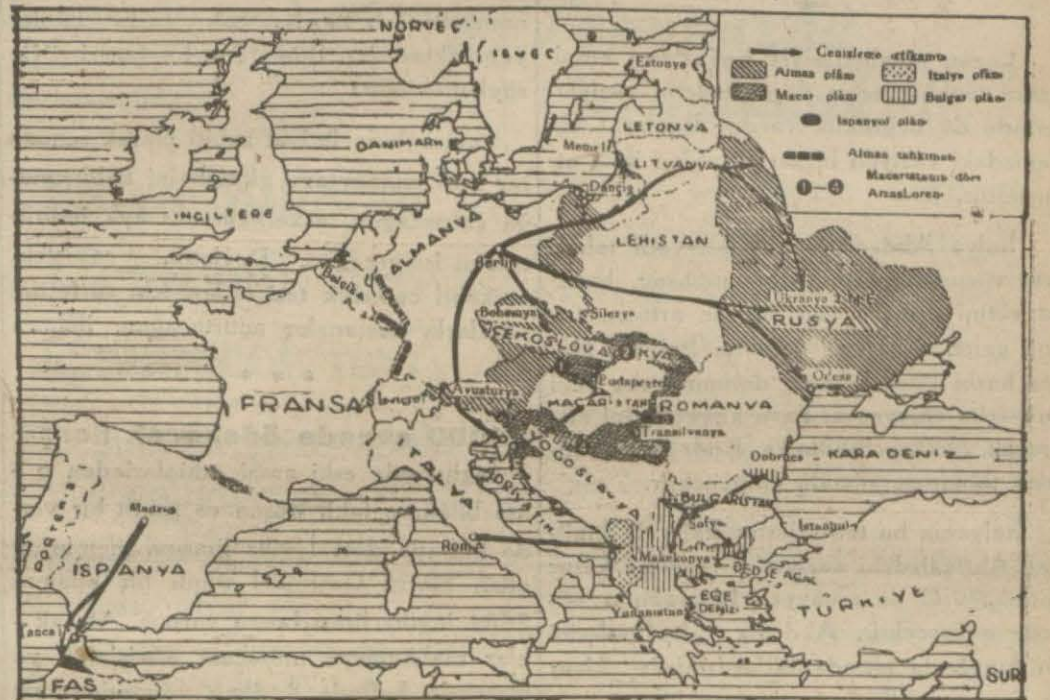
Londra ve Pariste kar yağıyor, Berlinde derece sıfırın altında 9

Londra, 13 (Hususi) — Bugün birdenbire şiddetli soğuklar başladı ve bir aralık kar yağdı. son günlerde bahar mevsimi bütün güzelliği ve ıhlığı gelmişken (Devamı 11 nci sayfamızdadır)

Avrupadaki gayri memnunların talepleri:

Hangi devletler nereleri almak istiyorlar?

Bir Fransız mecmuasına göre Almanya, Bulgaristan, İtalya, İspanya ve Macaristanın plânları

Fransız mecmuasının neşrettiği resim (Yazısı 11 inci sayfadadır.)

Yunan Başbakanı Öldü

Demircis yatağında ölü bulunmuştur. General Metaksas Başbakan oldu. Kabinde değişiklik yok

Mösyö Demircis ve arkadaşları (Köşede General Metaksas)

Atina, 13 (Hususi) — Başbakan bulunmuştur. Demircis dün akşam sıh Demircis bu sabah yatağında ölü bulundu. (Devamı 11 inci yüzde)

Hergün

Çanakkaleyi
Niçin
Tahkime mecburuz?

Türkiye Cumhuriyet hükümetinin harici siyasetinin mümeyyiz vasıfları: içte sulh, dışta sulh istemek, yurdun istiklâl ve müdafaasında son derece hassas olmak, imzasına ve taahhütlerine sadık kalmaktır.

Bu prensiple hareket eden hükümet şimdiye kadar komşularıyla ve bütün dünya ile devamlı bir sulh tesisi için elinden geleni yapmış, bütün imza ve taahhütlerine sadık kalmıştır.

Fakat istiklâl ve memleketin müdafaasında son derece hassas olan Cumhuriyet idaresi, sekiz on seneden beri husule gelen değişiklikleri ve bu değişikliklerin vatan müdafaası bakımından haiz olduğu ehemmiyeti gözönünde bulundurmaması mümkün olamazdı.

Bütün beynelmil muahedelerin mer'iyetini Milletler Cemiyeti tekeffül etmiştir. Beynelmil bir muahede imza edildiği zaman bundan Milletler Cemiyeti haberdar edilir ve bu suretle onun garantisi temin olunur.

Lozan muahedesinin de mer'iyetini Milletler Cemiyeti tekeffül etmiştir. Halbuki Milletler Cemiyeti bu taahhüdünü ifa edemediğini bir çok tecrübelerle ispat etmiştir.

Japonya muahedeleri ihlâl ederek Çini işgale başlamış, hareketinde serbestiyi muhafaza için Milletler Cemiyetinden de çekilmiştir. Milletler Cemiyeti bir iki müzakere ve muhabereden başka bir şey yapamamıştır.

İtalya ile Habeş arasında bir harp zuhuruna mani olamamıştır. Bu iki devlet Milletler Cemiyeti azası oldukları halde cemiyet bu azası üzerinde müessir olamamıştır.

Almanya Ren muahedesini bozduğu halde Milletler Cemiyeti fi'li hiç bir şey yapamamıştır.

O halde Milletler Cemiyetinin taahhüt ve tekeffülüne artık güvenilemez. Boğazların emniyetini taahhüt eden Lozan muahedesini herhangi bir yabancı bir devlet tarafından ihlâl edildiği zaman Milletler Cemiyetinin vaziyeti kurtaracağı ümit edilemez.

Lozan muahedesiyile boğazların emniyetini taahhüt eden dört devletin vaziyetlerinde de değişiklik vardır. Bunlar Akdenizdeki vaziyeti bizzat kendileri ihlâl etmişlerdir.

İtalya Akdenizde çok kuvvetli tahkimat vücuda getirmiş, donanmasını, hava kuvvetini nisbetsiz bir surette arttırmıştır. Son gelen haberlere göre de İtalya, Habeş harbi biter bitmez, donanmasına yeni kuvvetler ekleyecek, hava kuvvetlerini arttıracak, Sicilya, Sardunya, Rodos ve Trablasta tahkimat vücuda getirecektir.

İtalyanın bu tedbirlerine karşı da İngiltere Akdenizdeki vaziyetini tahkime karar vermiştir. O da muayyen karargâhlar vücuda getirecektir. Akdeniz kuvvetlerini bir kumanda altında birleştirmiştir. Mısır ve Suriye sahillerinde yeni tahkimat yapmıştır.

Hulâsa Akdenizdeki vaziyet, on on beş seneden beri tamamen değişmiştir ve istiklâl ve müdafa meselelerinde gayet hassas olan Türkiyeyi, topraklarından bir kısmının müdafaasız kalması karşısında düşünürmeğe sevk etmiştir.

Bu iki mühim sebep Avrupanın, hattâ bütün dünyanın son senelerde silâhlanmağa verdikleri ehemmiyeti zikretmek lâzımdır.

Bu silâhlanma yarışı, 1914 de olduğu gibi, bütün dünyayı bir sürpriz karşısında bulundurabilir. Böyle bir hal vukuunda Çanakkalenin müdafa tertibatından mahrum bulunması Türkiye için gayet tehlikeli olabilir.

İşte Türkiye hükümetinin boğazları tahkim için yaptığı teşebbüs bütün bu bakımlardan gayet tabiidir, Türkiye'nin sulh siyasetini tasdik eden Avrupa devletlerinde de bu teşebbüsün tasvip edileceğine şüphe yoktur.

Resimli Makale

Erkeğin kafası midesindedir, derler. Kocasını kazanmak isteyen kadının ilk düşüneceği şey onun karnını doyurmak, midesini memnun etmektir.

Bizde kadınlar bu nazik meseleye hiç ehemmiyet vermezler. Yemek pişirmek onlara ağır bir iş görünür. Aşhanelere abone olup evin yemeğini dışardan temin etmeği bir marifet sayarlar. Yorgun argın evine dönen erkek, aşhanelerin kötü yağıyla

pişmiş yemekleri yemeğe mecbur edilmekten tabii memnun olmaz. Bu hoşnutsuzluk evdeki geçimsizliğin başlangıcı olur. Bu geçimsizlik büyüye büyüye evi yıkmaya kadar gider.

Kadınlara nasihatım, kocalarınızın yemeğiyle meşgul olunuz. Evinizde dirlik, saadet ve huzur görmek isterseniz, bu mühim vazifenizi ihmal etmeyiniz.

Erkeğin midesi

Sözün Kıyası

Veremle
Uğraşanlara
Yardım edelim!

E. Ekrem-Talu

Çoğunuzun haberi belki de yoktur: Memlekette verem salgının önüne geçmek için, maalesef ne yazık ki, fakat canla, başla çalışarak bir hayır kurumu, bir (Veremle Mücadele Cemiyeti) var.

Bilhassa gençlere musallât olup, onları üzerinde tahribat yapan verem illetine yaman bir illet olduğunu söylemeye lüzum görmüyorum. Genişlik hususunda dünyada benzerleri olmayı İstanbul mezarlıklarının kara selvileri altında yatanların mühim bir nisbeti bu amansız derdin kurbanlarıdır.

İşte, Veremle Mücadele Cemiyeti, Karacaahmedin, Eyübün, Edirnekapısının selviliklerine mümkün mertebeye kadar kurban verdirmeğe çalışıyor.

Fakat ne ile? Dünkü gazetelerde, bu cemiyetin bir yıllık mesaisine ait raporun hülâsasını okuduğum zaman yüreğim patladı.

Cemiyet Eyüpte bir verem dispanzi seri kurmuş. Erenköyündeki verem sanatoryumunu takviye etmiş. bir kaç veremliye ilâç dağıtmış. bu zayıf neticeleri hâleleyen kocaman bir hüsnüniyetle ferağatı kaldırdığımız gibi ortada kalan sıfırdır.

Ve bunu tabii görmeli. Zira verem gibi bir afete boğaz boğaza uğraşmak için elde bir hazine lâzımdır. O ise Mücadele Cemiyetinin halktan, bilhassa zenginlerden hiç bir müzahere görmediği yoktur.

Bu para ihtiyacını karşılamak için, cemiyet, bu ayın yirmi altısında toplanacak olan kongreden içki şişeleri ne kırk paralık pul yapıtırılmasını teminini isteyecektir.

Bu teklifin reddedileceğini bir ihtimal olarak dahi akla getirmiyorum. Herkesten, azamî yardım görmesi gereken bir kurum varsa, şüphesiz (Veremle Mücadele Cemiyeti) dir.

Buna benzer cemiyetler, başkâ memleketlerde dünyanın maddî yardımını görürler. Hem oralarda, yaşayış şartları memleket kapılarını verem basillerine bizimki kadar açık bulundurmaz.

Bizde bu mel'un illetin tahribatı çoktur. Önüne geçmek için de, onunla uğraşanlardan yardımımızı esirge memeliyiz. Teavün, insanlık şiarıdır. Biz Türkler de hayrı daima sevmiş, hayır işlemekten haz duymuş âlicenap bir milletiz. Verem Mücadele Cemiyetinin adından, sanından, faaliyetinden belki de çoğumuz haberdar değiliz. İşte ben bu cemiyetin vücudunu haber veriyorum, onun namına hayır sahiplerinden yardım istiyorum.

Oraya vereceğimiz, bir iki lira, soğuk bir simada ihtimal ki bir tebesüm doğuracak, sakat bir ciğerin kanamasını dindirecek, gelecek yaprak dökümünde genç vücutlar taşıyan tabutları musallalarda dizilmesi ne mâni olacaktır!

İyilik etmek isteyip de fırsat kollayan zengin yurtdaşım, işte sana fırsatların en güzeli!

E. Ekrem-Talu

Biliyor Musunuz?

1 — Markise adalarından en büyüğünün adı nedir?

2 — Fransa su bakımından kaç sathı maile ayrılır? (Cevapları Yarın)

Dünkü Suallerin Cevapları

1 — Giyotinle idam edilirken arkada seni örnek isteyen ve cellâdın mümanaaına karşı: «— Budala, sen bizi şimdi öpüşmeğe bırakmıyorsun. Halbuki biraz sonra başlarımız sepette öpüşecektir!» diyen Fransız inkilâpçısı Dantondur.

2 — Büyük Katerin güzelliği ve işvesile Osmanlı vezirlerinden Baltacı Mehmet Paşayı kandırmağa muvaffak olmuştur.

3 — Shelly, İngiliz şairlerindendir ve 1822 de ölmüştür.

SÖZ ARASINDA

Peşte radyosu
İlânaşık
Ediyor!

Peştede âşklar, radyoya 15 frank kadar bir para vermek suretiyle sevdiklerini genç kızlara, seranad ve romanslar çaldırabiliyorlarmış, bu usul o kadar rağbet bulmuş ki, radyo idaresi nihayet, günde ancak dört âşkın arzusunu is'af etmeğe ve diğerlerini de sıraya koymaya mecbur olduğunu bildirmiştir.

Habeş İmparatorunun tedbirleri

Habeş imparatoru tedbirli bir adamdır. Bir gün gelip te tahtını terketmesi ihtimalini düşünerek, Avrupanın muhtelif yerlerinde villâlar satın almış, ve kendisine ölünceye kadar yetiyecek servet çıkarmıştır.

Bununla da iktifa etmiyerek, hayatını iki Amerikan sigorta şirketine birden sigorta ettirmiştir. Yalnız sigorta şirketleri bu işi yaparken, imparatorun eceli mevudiyle yatağında ölmesini şart koymuşlardır. Muharebe meydanında öldüğü takdirde karısına ve çocuklarına hiç bir şey verilmeyecektir.

Fransada İntihabat afişleri

Fransada intihabat mücadelesine giren namzetlerden bazıları çok garip ilanlar yapmaktadırlar. Bunlardan bir tanesi şöyle söylemektedir:

«Gençlerin ihtiyat zabiti olarak senede bir kere manevraya gitmelerini kaldırtmağa çalışacağım, askerliğin altı aya indirilmesini isteyeceğim. Devletin, casusluk, mukabil casusluk teşkilâtları için sarfettiği paralarla hastaneler açtırtacağım. ilâh...»

1000 senede ödenecek borç

İngilterede eski arazi sahiplerinden olup bilâhare fakir düşen ve şimdi bir yerde haftada dört İngiliz lirasına memurluk eden Harry Garfinkel isimli bir adamın 2884 İngiliz lirası borcu varmış. Alacaklılar mahkemeye müracaat etmişler, ve Harrynin haftada 8 şiling vermesine razı olmuşlardır. Bu hesaba nazaran borç tam bin senede ödenecektir.

Romanyada Nazillik

Romanyada nasyonal sosyalist fikirlerden mühlhem olan bir hareket şiddetle nazarı dikkati celbetmektedir. Bu hareketi Almanlar kuvvetle teşci etmekte imişler.

Rivayete nazaran son seneler zarfında Romanyada yapılan Nazi propagandaları için Almanlar on milyar ley sarfetmişlerdir.

HERGÜN BİR FIKRA

Sancı ilâcı

İsmi lâzım değil; öldü, gitti, tanrının rahmetine karışık otuz yıldan fazla oldu. Adalı Şemsi molla merhum ona bir de güzel lâkap takmıştı: Doktor (Kuru sıkı) derdi. O da, adından ziyade bu lâkap ile şöhet bulmuştu.

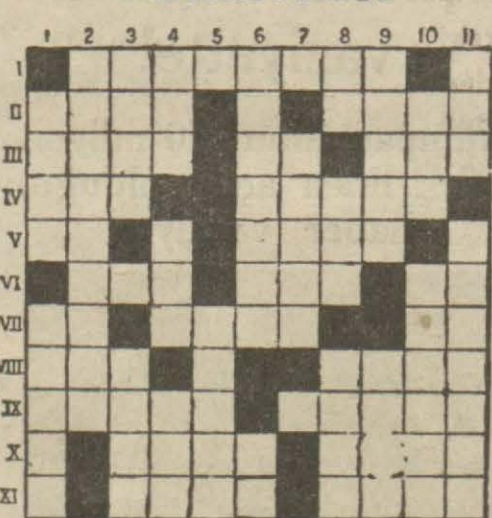
Zavallıcık nasılsa mektebi tıbbiyeden çıkmış, doktor diploması almış, fakat hemen hemen bir kurşuncu arap kadar bile hekimlikte behresi yoktu.

Bununla beraber yine de kendisine baş vuran biçare hastalar vardı. Şemsi Molla, bu adama izafetle şu fikrayı anlatırdı:

Bir gün kara ciğer sancıları çeken bir hasta, doktor Kuru sıkıya müracaat edip, derdine çare bulmasını istemişti. Doktor, hastaya bir reçete yazıp verdi ve:

— Al şunu, birebirdir! dedi; ağır başlamazdan bir çeyrek saat önce bu haplardan birer tane alırsın; bir şeyciğin kalmaz!

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Bir işte düşünerek hareket etme. 2 — Bit, dam. 3 — Atlı hücum, nota, hacir. 4 — Mazî nakli edati, ara sıra 5 — Haya, kısılanın aksi. 6 — Çatı, hangi şahıs? Tükürmenin telâffuz kelimesi. 7 — Bi, insan, inilti. 8 — Çocukları okşarken söyleriz. Bir melike. 9 — Fikir, tren sürüsü. 10 — Annemizin kardeşi, boynumuz sararız. 11 — Efrat, yorgunluk.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Hançerin eşi, centilmen. 2 — Marmarada bir karpuz şehri. 3 — Yokuşun aksi, ele almak. 4 — Eskiden gayri askerî olan bir Alman muntakası, lâkin, başına bir ş ilâvesile irade olur. 5 — Acun. 6 — Bir çalgı, köpek. 7 — Büyükler. 8 — Bir adet, ilâve, vakti gösterir. 9 — Bir millet, çocukları gezmeğe götürmek vadi için kullandığımız kelime. 10 — Sabah aydınlığı, sigara koyarsın. 11 — Yazın aksi, harbeden.

Dünkü bilmece hali

Soldan sağa:

1 — Ancak, saat. 2 — Masarîf. 3 — Anı, na, yele. 4 — Ceylân. 5 — Ok, ana.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

«Karamanda Kirişçi mahallesinde oturan yemenici Durmuş Alinin karısı Şerifenin dişleri dökülmüş, o da gidip dişçide ağzına bir takım diş yaptırmıştır.

Şerife tam 56 yaşındadır, bir müddet müşkülât çektikten sonra yaptırdığı dişlere alışmış, onları kullanmağa başlamış.

Fakat bir gün bu dişler Şerifenin ağzını acıtmağa başlamış; bir müddet sonra da Şerifenin ağzının alt ve üst sıralarından tertemiz dişler çıkmağa başlamıştır.

Bu dişlere peynir dişleri diyenler vardır. Fakat bir kadının ihtiyarlıkta böyle diş çıkarması hayret uyandırmıştır.»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Zecrî tedbirlerin bir netice vermediği anlaşılıyor

Fransız gazeteleri İngilizlere hücumu başladılar. Fransız - İtalyan dostluğunun kuvvetlendirilmesi isteniyor

Paris, 13 (A.A.) — Tan gazetesi başmakalesinde, İngiliz siyasasına hücum ederek bu siyasanın Avrupanın şimdiki buhranına sebep olduğunu yazıyor ve «İtalyaya karşı finansal ve ekonomik zecrî tedbirlerin hiç bir tesir yapmadığı da anlaşılıyor».

Aynı hüküm, zecrî tedbirlerin petrol ve diğer maddeler üzerine tevsiî takdirinde de caridir. Bahusus ki Habeşistanda süel bir zafer de elde edilmiştir.

Bazı İngiliz mahfillerinde, Milletler Cemiyeti mes'uliyetinin pek fazla geniş olduğu ve bunun mümkün olduğu kadar yalnız Avrupa işlerine tahdidî icap edeceği anlaşılmaya başlanmıştır, diyor.

Deba gazetesi, Fransız hükümetinin, Fransanın İtalyaya karşı yeni

zecrî tedbirlere iştirak etmeyeceğini, açık bir surette İngiliz hükümetine bildirmesini istemektedir.

Artık kaybedilecek zaman kalma - mıdır. Zira, Fransız - İtalyan dostlu - ğu halen Avrupa barışı için elzemdir. Zecrî tedbirler şiddetlendirilecek mi?

Londra, 13 (A.A.) — Havas ajan - sı bildiriyor:

Son zamanlarda, Londrada, zecrî tedbirler lehinde gene şiddetli bir mücadele başlamıştır. Ancak, kabine er - kânından bir kaç muhafazakâr zecrî tedbirlerin arttırılmasına muarızdır.

Resmî mahfiller, yalnız çok enerjik tedbirlerin müessir olabileceği, fakat, diğer taraftan, İngiliz hükümetinin, Süveyş kanalını kapamak gibi yarı as - kerî zecrî tedbirler tatbikini tasavvur etmediğini söylemektedirler.

İngiliz kabinesinde

Londra, 13 (A.A.) — Deyli Tele - graf gazetesinin siyasî muharriri, dün Edenle Baldwin arasında vukubulan telefon muhaverelerinden sonra, ya - rın kabinesinin belli başlı bir kaç aza - sının toplanmasına ve arsiulusal vaziyeti tetkik, Edenin İtalya hakkında - ki zecrî tedbirler meselesinde takip e - deceği talimatı tesbit etmelerine inti - zar olunabileceğini yazmaktadır.

Milletler Cemiyeti Konseyi Edenin riyasetinde toplanacak

Londra, 13 (Hususî) — Milletler Cemiyeti konseyinin 11 mayıs içtimaı İngiltere dış bakanı Mister Edenin riyaseti altında olacaktır. İngiltere na - mına konsey içtimasına riyaset eden son dış bakanı Mister Hendersondu ve bu riyaset 1931 senesinde olmuştu.

Emlâk meselesi hakkında bir Sual takriri

Afyon meb'usu Finans Bakanının ne düşün - düğünü soruyor

Ankara, 13 (Hususî) — Afyon meb'usu Türker verdiği bir sual takriri emlak sahiplerinin ser - vetlerini bu günkü zararlı vaziy - etten kurtarmak için ne düşün - nüldüğünü Finas Bakanından sor - maktadır.

Türker, takririnde, bu gün emlak kıymetlerinin vasatî bir tahminle yarı yarıya indiğini, ya - ni emlak para yatıran bir kısım halkın servetleri yüz de elli nis - betinde mahvolduğunu, emlak kıy - metlerinin her gün tedenni etti - ğini söylemektedir.

Afyon meb'usu, bunun sebebini halkın emlakini bankalara, sar - raflara ipotek ettiğini, neticede borcunu ödeyemediğinden, mallar - ını buhran dolayısıyla, çok ucuza satmak mecburiyetinde kalmala - rına atfetmektedir.

Ekonomi Müsteşarı Ankaraya döndü

Ankara, 13 (Hususî) — Eko - nomi Müsteşarı Faik Kurtoglu Avrupadan döndü. Müsteşar Lon - dradaki temaslarının müsait neti - celer verdiğini, Pariste Arjantin mümessilleriyle yapılan müzakerelere paskalya yortularından sonra devam edileceğini, müzakerelerin iyi safhada olduğunu söylemiştir.

Hindistanda milli kongre dün toplandı

Bombay, 13 (Hususî) — Hindis - tani muhtariyete kavuşturmak için ça - rışan milli kongre bugün yeni reis Nehrunun riyaseti altında toplandı. Müzakere devam ediyor. Reis Nehru, Gandiden sonra Hindistanın en kuv - vetli ve Gandinin ölümü takdirinde yerine geçmeğe en liyakatlı şahsiyet sayılmaktadır.

Adliye Bakanı dün spor kongresini açtı

Cezalı sporcuların affı için kongreye bir takrir verilecektir

Ankara, 13 (Hususî) — Sekizinci spor kongresi bugün saat on birde Sa - racoğlunun bir nutkiyle açılmıştır.

Başkanlığa Şükrü Saracoğlu, asba - şkanlıklara sayınlardan general Ali Hikmet ve Rahmi Apak, kâtipliklere delegelerden Şerif İzmir, Osman Mü - eyyet İstanbul, Haşim Uşak, seçilmiş - lerdir. Bundan sonra umumî mer - kez ve federasyonlar raporlarını tet - kük encümeni, nizamname encümeni adlarıyla encümenler ayrılmışlardır.

Başta Cümhur Başkanımız Atatürk olmak üzere memleket büyüklerine kongre tazimatının sunulmasına müt - tefikan ve alkışlar arasında karar ve - rildikten sonra yarın saat 9 da toplan - mak üzere toplantıya son verilmiştir.

Adliye Bakanının nutku

Ankara, 13 (Hususî) — Spor kon -

gresini açarken bir nutuk söyleyen Adliye Bakanı Şükrü Saracoğlu sporun ehemmiyetinden bahsetmiş ve demi - ştir ki:

Arkadaşlar; Masa etrafındaki münakaşalarla geçen zamanlarımızı tasarruf edip harekete, saha ve meydanlara verme - liyiz.

Bu benim sizlerden birinci temen - nimdir. İkinci temennim de bu hare - keti genişletmek ve hazırlandırmak - tır.

Cezalı sporcuların affı için

Ankara, 13 (Hususî) — Spor kongresinde cezalı sporcuların ceza - larının affedilmesi için bazı aza - rından bir takrir verileceğini haber al - dım.

Güvercinler namına âbide

Fransada harpte mahvolan 20,000 Güvercin namına abide dikildi

Paris, 13 (Hususî) — Bugün Lille şehrinde umumî harpte hizmet eden 20.000 güvercin namına bir âbide a - çıldı. Fransız ordusunda hizmet eden ve muhaberat götürüp getiren bu gü - vercinlerin 15.000 i 1916 senesinde (Verdun) a gönderilmiş, Alman bom - bardımanı yüzünden mahvolmuşlar - dı.

Kamutayda dünkü müzakereler

Ankara, 13 (Hususî) — Ka - mutayın bugünkü toplantısında hudut sahilleri bütçesi ve bazı münakaleler yapılmasına dair lâ - yihalar kabul edilmiştir. Kamutay çarşamba günü toplanacaktır.

İtalya ile ticaret mukavelesi ve klering anlaşmalarının tasdiki hakkında kanun lâyihası da kamutayın kabul ettiği kanunlar arasında bulunmaktadır.

İrlandada Vahim Kargaşalıklar

Dublén şehrinde yüz kişi yaralandı; Londrada da tezahürler yapıldı

Dublin, 13 (A. A.) — 1916 is - yanını kutulamak üzere İrlanda Cumhuriyet Ordusu tarafından dün tertip edilen bir tezahür es - nasında yüz kişi kadar yaralan - mıştır.

Vahim kargaşalıklar biten Cumhuriyet Ordusu tezahüratına Komünist partisi de iştirak ediyordu.

Yol üstüne biriken halk komünistlere karşı aleyhtar tezahür - lerde bulunmuş ve bilhassa İskoç - yalı komünist meb'us William Gallacar'a karşı tezahürat yap - mıştır.

Tezahüratçılarla halk arasında kürültü başlamış sonra seyirciler kendi aralarında döğüşmeye ko - yulmuşlardır. Halk, alayın geçtiği yol üzerinde bulunan Glamesvin Katolik Mezarlığına komünistleri sokmağa çalışmıştır.

Döğüş mezarlıkta da devam etmiş bir çok kimse yaralanmıştır. Bunların arasında Cumhuriyet Partisi ileri gelenlerinden Geoye Gilmare'de vardır.

Polis, sopolarla şiddetli surette müdahalede bulunmuş ve döğüş - çüleri dağıtmağa başlamıştır. Yüz kadar yaralı varsa da yaraları umumiyetle hafiftir. Zira polis ateşli silâh kullanmamıştır.

Londrada

Londra, 13 (A. A.) — Lon - dra'da bir kaç yüz İrlan'dalı, dün öğleden sonra, Hayd Parkta tertip edilen ve meşhur İrlandalı vatanperver Sir Roger Casement'in, küllerinin İrlandaya nakline muhalefet eden İngiliz hükü - metine karşı olan tezahürata iştirak etmişlerdir.

İtalya Milletler Cemiyetinden Çekilecek mi?

Bir İtalyan gazetesinin sorduğu sualler

Roma, 13 (A. A.) — Gazetta Del Popolo diyor ki:

“Milletler Cemiyetinde kala - cak mıyız? Müstakbel Lokarno için el birliğine devam edecek miyiz? Lokarno sisteminde kal - mak ta, yani eski taahhütlerimizi muhafaza etmek ve yeni taahhüt - lere girmekte hiçbir hususî men - faatimiz yoktur.”

Aynı gazete, “Cenevrede ka - lacak mıyız,” sualini tekrar et - mektedir.

Pan Amerikan Milletler Cemiyeti

Vaşington, 13 (A. A.) — Dış Bakanlığı, Ruzvelt'in Pan Amerikan konferansı hakkında muhtelif lâ - tin Amerika hükümetlerine gön - derdiği davet mektubuna gelen cevapları neşretmiştir.

Kolumbiya Cumhur reisi, Do - minik Cumhur reisi, Guatamala Cumhur reisi bir pan Amerikan milletler cemiyeti teşkiline ait projeler vermişlerdir.

Siyaset ALEMİNDE

Uzak Şarkta Tenhke

Telegraflar hemen hergün Uzak Şark - ta veya Mançuko ile dış Mogolistan hududunda bir çarpışmadan, yahut bu çarpışmalar dolayısıyla alâkadar tarafların birbirlerine çektikleri protestolardan bahsediyor.

Dış Mogolistan iki büyük imparatorlu - ğun arasında olan bir ülkedir. 1924 den - beri bir Sovyet cümhuriyetidir. Ve Sovyet Rusyaya bağlıdır. Dış Mogolistanın şark hududu Japonyaya bağlı olan Mançukoya temas eder. Daha şimalde Rus toprakları uzanır ve cenupta, Japonyanın bir hayli hülül ettiği iç Mogolistan ülkesi göze çar - par. İç Mogolistanın cenubunda ise Çin toprakları ile karşılaşır.

Geçen yılın başlarında Mançuko ve Dış Mogolistan hududu üzerinde çarpışma - lar başladı. Bunlar haziran ile birinciteş - rinde tekerrür ettikten sonra bu yılın son ayları zarfında sıklaştı. Bu yüzden, iki ta - raf da topraklarının taarruza uğradığını iddia etmekte ve birbirine protestolar yaydılmaktadır.

Bu çeşit çarpışmalarla son derece teh - likeli bir vaziyetin inkişaf etmesi, her da - kika beklenmektedir.

Sovyet Rusya, garptan şarka gelen bü - yük Okyanus devletlerinden biridir. Aslı Rusyayı Uzak Şarkta topraklarıyla bağ - layan Siberya demiryolu, dış Mogolistanın şimal sınırlarına yakın bir yerden geçer.

Japonya ise şarktan garba doğru git - mektedir. Bu yüzden evvelâ Kora'yı koru - mak istedi ve Mançukoyu ilhak etti. Sonra Mançukoyu himaye için iç Mogolistana hül - lül etmek icap etti. Bunu müteakip sıra dış Mogolistana geldi ve burada Sovyet Rus - ya ile Japonya karşılaştılar.

Sovyet Rusya kendisini büyük Okyanu - sa kavuşturan yolları kaybetmemek istiy - or. Buna karşı Japonya genişleme plâ - nının bu istikamette kapandığını görüyor ve garptan dönerek cenuba doğru sar - mak lüzumunu hissediyor.

Cenup tarafından şimalî Çinin zengin ve istismara çok elverişli arazisi uzanır. Japonya garba doğru genişlemekten vazgeçer de cenuba doğru yürümeye ka - rar verirse Mogolistan yüzünden bir harp kopması ihtimali kendiliğinden bertaraf ol - ur.

Uzak Şarkta Sovyet Rusya ile Japon ya arasında harp tehlikesini savuşturacak biricik ümit bu karara bağlıdır. * * *

İhtiyat Zabitleri Temmuzda Çağırılacaklar

Yalnız bu sene serbest meslek erbabının hizmet - ten istisna edilecekleri söyleniyor

Ankara, 13 (Hususî) — Kamutay Millî müdafaa encümeni bugünkü toplantısında ihtiyat zabitleri kanun lâyi - hasını müzakere etmiştir.

Lâyihanın encümünde aldığı son şekle göre Temmuz 936 da bilûmum ihtiyat zabitleri 45 günlük hizmeti yapmağa davet edileceklerdir. Bun - lardan memur olanlar maaşlarını ça - lıştıkları dairelerden tamamen alacak - lardır.

Söylendiğine göre, yalnız bu sene serbest meslek erbabı hizmetten istis - na edilmektedirler. Bunun sebebi de bütçeye mevzu tahsisat bulunmama - sıdır.

Bu meydana memurlar bulunduk - ları şehirden başka yerde bir garnizo - na gittikleri takdirde kendilerine har - cirahtan maada ayrıca iaaş edilmeleri esasının da kabul edildiği bildirilmek - tedir.

İhtiyat zabitlerine yalnız tehzizat bedeli verilmeyecek, tehzizatlarını kendileri temin edeceklerdir.

İtalyada nüfus sayımı

Roma, 13 (Hususî) — Önümüz - deki salı günü İtalyada nüfus sayımı yapılacaktır. Nüfus sayımının İtal - yan nüfusunu (44) milyon göster - mesi bekleniyor.

ŞEHİR HABERLERİ

Şehir Meclisinin Dünkü Müzakereleri

Sular idaresinin bir yıllık safi hasılatı 477392 lira

Şehir Meclisi dün müzakerelerine devam etmiş, bütçe ve nafia encümenlerinin üç senelik yol programı hakkındaki mazbatasını kabul edildikten sonra Sular idaresinin 1935 yılı plânçosu hakkındaki tetkiki hesap encümeni mazbatasını okunmuştur.

Bu plânçoğa göre Sular İdaresi 1935 de 1,203,192 lira hasılat yapmış, işletmeye 452,232 lira, idareye 165,489 lira, 108,078 lira da satın alma taksiti vermiş, 477,392 lirası da safi hasılat olarak kalmıştır.

Encümen Sular İdaresinin plânçoğunu tetkik ederken abonelerin bazı şikâyetlerini de tetkik etmiş, beş maddede toplanılan bu şikâyetler üzerinde müsbet veya menfi bir netice almadan plânçonun tasvibini teklif etmiştir.

Plânço tasvip edilmiştir.

Bundan sonra inhisarlar idaresinin Şemsipaşada yaptıracağı depo hakkındaki mektubu okunmuştur. Bu deponun yapılacağı sahada bir yol vardır. İnhisarlar idaresi bu yolun kendisine verilmesini istemekte ve buna mukabil belediyeye kendi arazisi dahilinden yedi metre genişliğinde bir yol açacağını bildirmektedir.

Fen heyeti tarafından bir dilek etrafında tetkikat yapılmış, bu isteğin kabulünde mahzur görülmemiştir.

Meclis bunu da kabul etmiş, müteakiben cenaze teşkilâtı hakkındaki mülkiye encümeni mazbatasını müzakere edilmiştir.

Bu müzakere bir hayli münakaşayı mucip olmuştur.

Mülkiye encümenin mazbatasında bilhassa apartmanlarda zuhur eden cenaze sahiplerine ve isteyenlere bir kolaylık olmak üzere cenazelerin belediyeye yapılacak bir teşkilât tarafından kaldırılması teklif edilmektedir.

Bunun için de muhtelif sınıflar terip edilmekte ve sırasıyla 200, 100, 60, 30, 15 lira olarak ücret alınması muvafık görülmektedir. Meclis azalarından bir kısmı bu sınıf farklarının kaldırılmasını ve normal bir fiyat tesbit edilmesini istemişlerdir. Dinî merasimin de belediyeler tarafından yapılmasını teklif etmişlerdir. Bu itiraza karşı belediye reisi muavini Nuri her şeyde olduğu gibi bunda da sınıf yapmak mecburiyeti olduğunu izah etmiş, bunun üzerine meselenin yeniden tetkiki kararlaştırılmıştır.

İstanbul konservatuvarının yatı kısmına ait talimatnamenin tasdikine dair maarif ve mülkiye encümenlerinin müşterek mazbatasını ile garp musikişinin memleketimize yayılmasındaki mesaiyi, milli halk dansları üzerinde çalışmayı tesbit eden 77 maddelik talimatname okunmuş, bu talimatnamenin yalnız son maddesi değiştirilmiştir.

Bu madde meccanî konserlere dairdi.

Konservatuvar profesörlerinin meccanî konser vermeleri muvafık görülmüştür.

Üsküdar tramvayları hakkında muhtelit encümen mazbatasını da okunduktan ve kabul edildikten sonra içtimaa nihayet verilmiştir.

Dört genç denizde boğuluyorlardı

Galatasaray lisesi talebelerinden Hayri ile arkadaşları Sedat, Ertuğrul ve Reşat Arnavutköy akıntısı civarında sandalla dolaşırken sandalları devrilmiş, gençler denize dökülmüşlerdir. Etraftan yetişen sandalcılar tarafından kurtarılmışlardır.

Azapkapıdaki kavga

Lâz Dursun 3 kişiyi yaraladı, kendisinin de elleri kesildi

Lâz Dursunla yeğeni Ahmet

Evvelki akşam Azapkapıda iki kişinin ağır surette yaralanmasıyla neticelenen bir kavga olduğunu dün yazmıştık. Muharirleri mizin yaptıkları tahkikata göre, bu hâdisenin şu şekilde cereyan etmiştir:

Arapcaminin de Çeşmemeydanında Yeşildere hamamı sırasında açılık yapan Mustafanın dükkânını gene o civarda kahvecilik yapan Lâz Dursun almak istiyormuş.

Lâz Dursun yanında yeğeni Ahmet de olduğu halde evvelki gece Mustafanın dükkânına giderek Mustafa ya:

— Sen bu dükkândan çıkacaksın, burayı ben alacağım, demiş ve kavga çıkarmıştır. Dükkânda ne kadar tabak varsa hepsini de kırmış ve dükkânın camlarını da kırarken bileklerinden yaralanarak gelen polisler tarafından eczaneye götürülmüştür.

Ahmet de Lâz Dursuna yardım ettiği için o da yaralanmış, o da eczaneye götürülmüştür. Eczanede bunların tedavileri yapılırken Dursun bir aralık polislerin elinden kurtulmuş ve doğru Kasımpaşada Havuzdibi yanındaki Mustafanın kardeşi Sadığın kahvesine gitmiştir. Lâz Dursun kahve ocağında bulunan Sadığın oğlu Azizin üstüne atılmış, Azizi Lâz bacağıyla sol omuzundan ve kolundan yaralamıştır. Kahvede bulunan Hasan oğlu Bekir de Azizi kurtarmak isterken bıçakla parmakları doğranmıştır.

Bu sırada da Bekirin arkadaşı Şükrü Dursunu yakalamak istemiştir.

Dursun Şükrüyü de sol elinin parmaklarından yaralamıştır. Vak'a mahalline gelen polisler bir kaç kişiyi yaralayan ve zaptedilmesine imkân olmayan Dursunu yakalamışlar ve karakola götürmüşlerdir. Yaralılar hastaneye kaldırılmıştır. Aziz tedavi altındadır. Bekirle Şükrü pansımanları yapıldıktan sonra hastaneden çıkarılmışlardır.

Çiroz ihracı başladı

Çiroz mevsiminin gelmesi üzerine, ihracata başlanmış ve ilk posta olarak 750 kilo çiroz Köstence tarihiyle Almanya'ya gönderilmiştir. Bu sene muhtelif memleketlere ve bilhassa Almanya'ya mühim miktarda çiroz ihrac edilecektir.

Şoförlerin Belediyeden İstedikleri

Dün şoförler namına bir heyet valiye bir istida verdi

İstanbul şoförleri, Şoförler Cemiyetine bir mazbata ile müracaat ederek seyyah gezdirme işinin bir garaj sahibinin inhisarında bulunmasından şikâyet etmişler ve bu vaziyetin ortadan kaldırılmasını istemişlerdir. Şoförler Cemiyeti de azalarının bu dileklerini polis 6 ncı şube müdürlüğüne bildirmiştir. Fakat altıncı şube bu sahada bir şey yapmak vaziyetinde olmadığı için bir istida hazırlanmış, dün idare heyeti azaları arasında seçilen bir heyet vasıtasıyla belediye reisi Muhiddin Üstündağ'a verilmiştir.

Belediye şoförlerin bu iddia ve dilekleri etrafında tetkikat yapacağını bildirmiştir.

Şoförler istidalarında hususî otomobillerin de taksi de çalıştırıldıklarından ve bu halin diğer taksilerin kazanına halel getirdiklerinden bahis ile seyruşeferden menedilmelerini, değiştirilmesi kararlaştırılan taksi otomobilleri nizamnamesindeki Landone Bordur kısımlarının kaldırılmasını da istemişlerdir.

İstanbulun Plânı

İstanbul belediyesi şehrin güzelleştirilmesi ve yeni bir plânın yapılması için hazırladığı projeyi Dahiliye Vekâletine göndermiştir.

Dahiliye Vekâleti bu projeyi tasvip ettikten sonra Parisli mütehassıs «Prost» la temasa geçilecek ve mütehassısla uyuşulduğu takdirde Prost memleketimize davet edilecektir.

Bir ihtiyar kuyuda boğuldu

Dikilitaşta Aliusta bayırında 37 numarada oturan 63 yaşlarında Beyazıt oğlu İsmail dün evinin civarında bulunan bir kuyuda ölü olarak bulunmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde İsmailin gece komşudan gelirken yolunun kenarında bulunan kuyuyu karalıktan görmediği için içine düştüğü ve bu suretle boğulduğu tesbit edilmiştir.

Bu sabah gelen Bulgar muallimler

Bu sabah saat 8,5 da Çar Ferdinand vapuriyle Bulgaristandan (100) muallim gelmiştir.

Seyyahlar bir kaç gün şehrimizde kalacaklar, müzeleri ve tarihî yerleri gezeceklerdir.

Üniversite Rektörü geldi

Üniversite Rektörü Cemil dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceli nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler: Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemdarda: (Esat). Bakırköyünde: (Istapan). Beyazıtta: (Sitki). Eminönünde: (Bennason). Fenerde: (Emilyadi). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Samatyada: (Erofilos). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Hamdi). Beyoğlu cihetindekiler: Galatada: (Salıpazar). Hasköyde: (Yeni Türkiye). Kasımpaşada: (Turan). Sanyerde: (Nuri). Şişlide: (Necdet Ekrem). Taksimde: (Kanzuk, Karakin, Kürkçüyan, Güneş). Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükkadada (Merkez). Heybelide: (Yusuf). Kadıköyde Modada: (Modada). Altıyolda: (Merkez). Üsküdar da Çarşıboyunda: (Ömer Kenan).

İstanbul Türk Kuşu plânörleri dün geldi

Türk Kuşu sahası gençliğin mütekâsif olduğu muhitte açılacak

İstanbulda da tesisi kararlaştırılan Türk Kuşu için Rusyaya sipariş edilen plânörler dün şehrimize gelmiş ve gümrüğe çıkarılmıştır. Bugünlerde de Türk Kuşu muallimleri Ankaradan geleceklerdir.

Türk Kuşu işiyle meşgul olmak üzere şehrimize gelen Türk Hava Kurumu genel başkanı Fuat Bulca burada bazı tetkiklerde bulunmuştur. Tet-

kikleri neticesinde alâkadarlara, açılacak Türk Kuşunun ya Üniversite civarında ve yahut da lise derecesinde bulunan mekteplerin tekâsuf ettiği bir yerde tesisini bildirmiştir. Bu suretle İstanbul gençliğinin de Türk Kuşu ile yakından teması mümkün olabilecektir.

Fuat Bulca dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Bir çiçek pazarı açılıyor

Bahçelerimizde yetişen çiçeklerin, bazı mağazalar tarafından âdeta inhisara alındığını ve halka son derece pahalıya satıldığını nazarı dikkate alan Esnaf Cemiyetleri Müdürlüğü, haftada üç defa olmak üzere çiçek pazarı açmağa karar vermiştir.

Galatasarayda, Mektep sokağında açılması tekkârür eden pazar için hazırlıklara başlanmıştır.

Tetkik edilen tramva kazası

Bundan bir müddet evvel Beyoğullunda bir tramvay kazası olmuş, Jan Cronberg isminde bir adamın bacağı kesilmiş ve nakledildiği hastanede ölmüştü. Polis bu husustaki tahkikatını bitirerek raporunu dün, bu tahkikata el koymuş olan müdediumumî muavinî Nureddine göndermiştir.

Nureddin raporu tetkik edecek eğer lüzum görürse hâdis mahallinde bir de keşif yapılacaktır.

Çiprutun muhakemesi

Afyon kaçakçılığı ile maznun Nesim Çiprutun muhakemesine dün de 8 inci ihtisas mahkemesinde devam edilmiştir.

Çiprutun afyon ihracı için müsadere aldığı iddiası üzerine, alâkadarlardan istenen rapor okunmuşsa da Çiprut raporun metnini iyi anlamadığını söylemiş ve avukatı bulunmadığı için muhakemenin talikini istemiştir. Muhakeme başka güne kalmıştır.

Bir lira hırsız

Kadıköyünde Kurbağalidereye muallim Hüsnüyü kömür getireceğim diye aldatarak bir lira dolandırmaktan suçlu Kemal duruşması ceza mahkemesinde yapılmış, suçlu üç ay on beş gün hapse, 58 lira ağır para cezasına mahkûm olmuştur.

Bir adam metresinin yüzünü kesti

Fatihde, Kırkçeşmede 49 numarada oturan Ömer dört yıldanberi bir arada oturduğu metresi Müzeyyenin yüzünü jiletle muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Bir çocuk haşlandı

Koca Mustafapaşa Bezirgân odaları sokağında oturan Hilminin yedi yaşındaki oğlu, odada mangal üzerinde kaynamakta olan su tenceresine çarparak sular üstüne dökülmüş, çocuk vücudunun muhtelif yerlerinden haşlanmıştı.

İslâhiye gümrüğü müdürlüğü

Gümrük muayene Başmemuru Cevat, terfian İslâhiye gümrüğü müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Fransız Üniversiteleri Geldiler

Dün akşam saat 21 de Lamartine vapuriyle Fransız üniversitesi talebelerinden bir grup profesör ve doçentleriyle birlikte şehrimize gelmişlerdir. Misafirleri, üniversitemiz ve mülkiye talebelerinden bir grup karşılamışlardır.

Gümrüklerin nakli

Bütün gümrüklerin bir arada, Galataya Çinili hana nakledileceği malumdur.

Bu idarelerin halihazırda bulunanları binaların geniş miqyasta bir antrepo haline getirilmesi ve bunlar arasında havaî hatlar yapılması kararlaştırılmıştır. Bu hususta alâkadarlar tetkikler yapmaktadırlar.

Ticaret Odası Meclisi

Ticaret Odası İdare Meclisi yarın toplanacaktır.

Müzakere edilecek mevzular meyanında, muhtelif kazanç komisyonlarına aza intihabı, ticaret maksadiyle Avrupa'ya gidecek bazı firmaların döviz taleplerinin tetkiki, kravat yapan ve satanların vergi nispetlerinin tayini, hamalların taşıdıkları eşya ağırlıklarının tahdidî meseleleri vardır.

Mahkûmiyetler

Polisi tahkir etmekten suçlu ekmekçi Hüsnü, bir ay hapis ve otuz lira da ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

★ Camlı handa koridorda Hüseyin isminde birinin muşambasını çalan Todori dün iki ay hapse mahkûm edilmiştir.

Bir bacaksızın marifeti

Sirkecede oturan Çemberci Mevlâmedin 13 yaşındaki oğlu Hasanla Çarşalığında oturan doğramacı İbrahim oğlu 12 yaşında Mustafa kavga etmişler, Hasan, Mustafayı küçük bir bıçakla yaralamıştır.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Şehir Tiyatrosunda

Bu akşam saat 20 de TOSUN Türkçeye çeviren S Moray Komedi 3 perde

Kadıköy Haledo

Halk Opereti Bu akşam 20,45 te Zozo Dalmasla FLORYA son operet Yarın Fransız tiyatrosunda

Bu akşam saat 21 de yeni repertuarla FRANSIZ TİYATROSUNDA MÜNİR NURETTİN ve ARKADAŞLARI KONSERİ Bu akşam HALK OPERETİ, Kadıköy HALEDE - FLORYA

MEMLEKET HABERLERİ

Urla Cinayeti Davası

Hâkim İhsan Ziyayı Öldürmekten Suçlu Olanların Beraetleri İstenildi

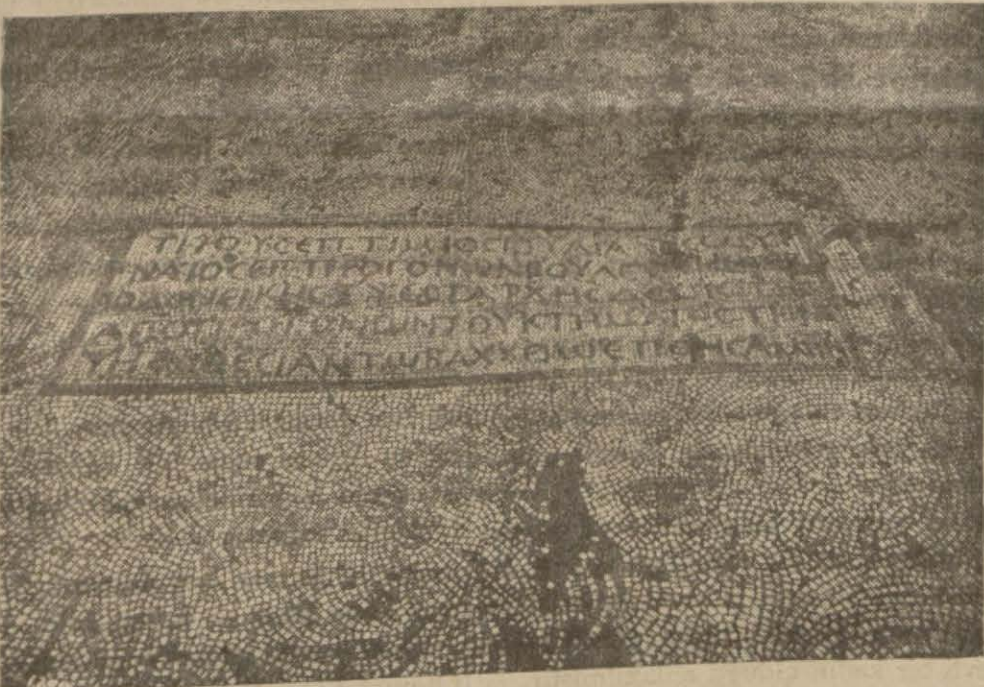
Urla cinayeti suçluları hâkim huzurunda

İzmir 12 (Son Posta) — 929 yılında Urla hukuk hâkimi İhsan Ziyayı öldürmekten suçlu Urlalı dava vekili Yaşar Fehmi ile arkadaşlarının muhamelesi son safhaya gelmiştir. Mahkeme salonu, çoğu Urlalı olmak üzere dinleyicilerle dolmuş bulunuyordu. Son celsede genel savaman Şevki Suner iddianamesini serdetmiştir. Şevki iddianamesini serdederken bu

davanın geçirdiği çok karışık safhaları anlatmış ve bilhassa her defasında başka şekilde bir mübânenet arzeden şahit ifadelerine işaret etmiştir. Müddeiummî, suçluların bu suçlu işlediklerine dair salim bir kanaate varılmadığı düşüncesiyle hepsinin de beraetlerini istemiştir.

Mahkeme, müdafaa için başka güne kalmıştır.

Bornovada Büyük Bir Mozaik Bulundu

Bornovada bu lünan mozaik

İzmir, (Özel) — Bornovanın İpekli kuyu mevkiinde tüccar Edmon Jironun bağında tarihsel kıymeti haiz bir mozaik bulunmuştur. Bu mozaik «Opus Pesselatum» nevinden altı renkli bir taban mozaikidir. 110 metre mürrabbandadır.

Bulunan mozayığın, büyüklüğü noktasından önemli olduğu ve Ege bölgesinde bu kadar büyük mozaiklerin nadir bulunduğu sanılmaktadır. Mozaığın ortasında dört satırlık bir de kitabe vardır. Asarı atika müzeleri direktörü Salâhattin Kantarın mahallinde yaptığı tetkikata göre bulunan mozaik, Bornovada malikâneleri olan İzmir zenginlerinden ve olimpiyat tarihlerinde adı geçen meşhur Dekatlon Yulyanos'a aittir. Eserin fotoğrafları derhal Kültür Bakanlığına gönderilmiştir.

Son günlerde İzmir civarında çok kıymetli eserler bulunmuştur. Asarı atika müzeleri direktörü bana bu hususta şu izahatı vermiştir:

« Seferihisarda kıymetli bir camii tahrip edildiği haber alınmıştır. Bu camide mevcut olup tetkik için bana gönderilen bir kitabenin kömürle alınmış kopyasına göre, bu kitabe 894 hicret senesinde Fatihin oğlu İkinci Beyazıt veli zamanına aittir. Cami Evren oğlu Yusuf tarafından yaptırılmıştır ve inşasında Roma ve Bizans de-

İzmirde İtfaiye Teşkilâtı

İzmir, 11 (Son Posta) — Yalnız Türkiye'nin değil, Balkanların bile en modern tesisatına malik olan İzmir itfaiyesinin daha geniş bir kadro ile çalışmasına karar verilmiştir. Yeni tesisat ilâve edildikten sonra İzmir itfaiyesi yakın kazaların ve vilâyetlerin yangınlarına bile yetişecektir.

İzmirin binaları İstanbulda olduğu gibi ahşap olmadığı için yangın, İzmirin nisbeten az karşılaştığı hadiseler arasındadır. Bilhassa İzmirde yeni yapılan binalar tamamen betonarme olduğu için yangınlar derhal bastırılmaktadır.

İzmir itfaiye kumandanlığının hazırladığı bir istatistiğe göre 926 yılında İzmirde 281 yangın olduğu halde bu rakam 931 yılından sonra yarıya kadar inmiştir. 932 yılında İzmirde 116 yangın çıkmış, 20 bina tamamen, 21 bina kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür.

933 yılında 63 yangın, 934 yılında 83 yangın çıkmıştır. 935 yılında çıkan 84 yangında yalnız dört bina tamamen yanmış, diğerleri söndürülmüştür. İzmir itfaiyesi yangını haber aldıktan sonra en çok iki dakikada yola çıkmadığı takdirde bütün memurların birer maaşları kesilmektedir.

İzmitte Temizlik İşleri

İzmit (Özel) — İzmit belediyesi şehrin temizliği için büyük bir hüsnüniyetle çalışmaktadır. Fakat gündüz sokakların temizlenmesi çok müşkül olmakta, havaya kalkan toz bulutları halkı iz açmaktadır. Bu süpürme ve temizleme işinin daha şehir uyanmadan gece sabaha karşı yapılması çok faydalı olacaktır.

Gençlik parkı henüz inşa halindedir. Bu mevsim içinde hazırlanmış olacaktır. İzmitte yapılacak daha bir çok işler vardır. Yollar bozuktur, caddelerde birikinti sular vardır. Umumî helâları azdır, mevcutlarının da su tesisatı yoktur. Belediye şehri temizlemek için gösterdiği hüsnüniyete bu noksanları tamamlamak hususundaki mesaisinde eklerse İzmit için çok faydalı olacaktır.

Tapuda yeni iki tayin

Ankara, (Hususî) — Tapu ve Kadastro umum direktörlüğü memurün ve levazım direktörü Seyfettin, tapu ve kadastro müfettişliğine, yerine de tapu ve kadastro müfettişlerinden Sadı tayin edilmiştir.

Hergün Bir Makale:

İstanbul ve yeni Türkiye

Falih Rifki ATAY

Amerikalı yahut Avrupalı herhangi bir seyyah Galata rıhtımına ayak bastığı zaman, zihninden şu suali geçirir: — Yeni Türkiye nerede?

Hattâ Galata rıhtımında yeni Türkiyeyi, hattâ onun en büyük eserini göstermek güç değildir. Kendisine: —Mösyö, yahut Madam, burası 1919 da bile Şanghai'nin rıhtımlardan biriydi. Şimdi ise, Doures'da olduğu gibi bir vatan rıhtımıdır. Eğer birisine bir tokat vurursanız, Türk mahkemesine gidersiniz.

Fakat o, bu yeni Türkiyeyi o kadar sevmeyiz. Belki Turing klübü kılavuzları kendisine ayağındaki pantolonla başımızdaki şapka, yahut gazetelerimizin yeni çehresini göstereceklerdir. O, bunları da, Şark Pitoreskini giden birer kayıp sayabilir.

Misafirimizi hemen Çankaya caddesine doğru Yenışehir köprüsünden geçirmek, veya demiryollarımız, fabrikalarımız üstünden uçurmak mümkün olsa, yeni Türkiye hakkında fikir edinmesine hizmet etmiş olurduk. Bunu nasıl yapalım?

Yeni Türkiye'nin meziyeti ve kuvveti, birer parça her tarafta olmalıdır. Tanzimat İstanbul'da küçük bir parçası üstünde idi. Hiç şüphesiz eğer bütün ceahdlerimizi yabancı seyyahın ilk gördüğü Türkiye kısmı üstünde toplasaydık, urbanizm, yapı, endüstri, yol, ve bütün masraflarımızı bu kısma hasretseydik, eserimizin reklâm değeri artmış olurdu. Fakat bu bir sömürge eseri olurdu.

Avrupalı sömürgelerdeki medeniyet eserlerini seyyah kitaplarında görmüşünüzdür. Eski bir Afrika yahut Asya şehrinin kıyı kısmını yakınız; Palmiye gölgele-ri altında geniş bir asfalt cadde açınız. Hattâ bu caddeyi, o yakınlarda görülebilecek bir harabeye bağlayınız. İdareniz, memurlarınız, tüccarlarınız, bankalarınız için ne kadar yapı lâzımsa, bunları bu cadde ve onun hemen yanlarına sıralayınız. Birinci, nihayet ikinci kordon! İşte size on kilometre uzunluğunda ve yüz metre derinliğinde bir medeniyet! İstediginiz kadar kartpostal bastırınız. Ancak sakın iç sokaklara sapsayınız, yahut köy aramayınız. Öbür taraf yerlidir. Onların halî, garp medeniyetinin neden buralara gelmiş olduğunu anlatmağa hizmet ettiği için faydalıdır bile!

Biz Paris belediyesinin üçte ikisi ile Fransadan yüz doksan bin Km. kadar büyük bir vatani toptan inşa ediyoruz ve onu bir gösteriş sergisi olarak değil, on yedi milyenluk bir insanlığı mesud kılmak için yapıyoruz: «Bizim perişanlığımız gönülleri birleştirmek içindir!» Büyük millî vâdetin inşa iskeletini geniş yurdumuz ölçüsünde kurduk. Başkalarını kandırmak veya aldatmak değil, kendimizi inandırmak istiyoruz.

Bütün bunlar doğru olduğu kadar, ve bütün bu esas —davaya zarar vermiyerek, İstanbul için olan ceahdlerimizi bir araya toplamak, ve orada Kemalizm medeniyetinin ham bir eserini vücuda getirmek vazifesinden kurtulmuş değiliz. Yeni Türkiye bütün İstanbulu ne yapabilir ne de bütün emeğini ve masrafını İstanbulla hasredebilir: Lâkin ona ayırdığımız emek ve masrafla, denizden ve karadan birer antre, bu antreden ne kadar küçük olsa da, tam bir Avrupa parçasına giden mükemmel bir cadde, büyük ve güzel bir otel, bir tiyatro, sonra bir tam yazlık kasabasını en kısa zamanda başarabiliriz. Deniz ve kara antreleri nereden olmalıdır? Cadde nereden geçmelidir? Bunları şehir plâncısı gösterir. Ne kadar yeni yapıyoruz varsa, bu cadde'nin etrafına dizebiliriz. İstanbul gezilecek eserlerine giden yolları, lüzumsuz istiklak ve genişletme masraflarına gitmiyecek,

nakil vasıtalarının rahatça işliyebileceği bir hale getirebiliriz. Yazlık kasaba ise, Atatürk'ün evi ile, şüphesiz en iyi yerinde kurulmaktadır.

Ne Galatayı, ne de Sirkeciyi yıkıp açabiliriz. Fakat en büyük şehirlerde böyle mahalleler vardır: Hattâ büyük kazanç ve iş kısımları böyledir. Yükle yine Sirkeci'de veya Galatada boşaltılabilir.

İstanbul plânını yapmak için hangi şehirci geliyorsa, ona bir yandan bütün şehrin plânını yapmak, fakat diğer taraftan yeni Türkiye İstanbulunun nüvesinin kurulacağı böyle toplu bir inşa projesini tasarlamak vazifesini vermeliyiz.

Bunu yazışmanın sebebi var: İsmi pek te büyük kaymetler arasında duymadığımız mimarlardan biri, ben memleketten ayrılırken, gazetelerde şöyle yazıyordu:

«— Gelen şehirciye biz emir vereceğiz!»

Bu emri kendimize veremez miyiz? Kusurumuz münhani ölçmemek, yahut cadde istikameti çizmemek değil, urbanizm denilen san'attan anlamamaktır. Eğer İstanbul plâncısına, herkes, bütün kendini salâhiyetli addedenler kafalarındaki fikirleri emir olarak verecek olurlarsa, bir plân meydana gelmez değil, gelir ama, asla yeni Türkiye'nin İstanbulu cüvud bulmaz.

İstanbul plânı, en aşağı Ankara plânı kadar, bir devlet daavasıdır.

Kapalıçarşılılar bir tayyare alıyorlar

Hava Kurumu Kapalıçarşı şubesi -ne mukayyet esnaf kendi namlarına bir tayyare almağı kararlaştırmış ve işe başlamışlardır.

Dün gelen seyyahlar

Dün limanımıza, İngiliz bandıralı «Litita» vapuriyle 45 ve Yugoslav bandıralı «Kraliçe Mariya» vapuriyle de 170 seyyah gelmiştir.

Tütün eksperleri nizamnamesi

Tütün eksperleri için hazırlanmış olan yeni nizamnamenin tatbikine düünden itibaren başlanmıştır.

Hâdiseler Karşısında

Piyangonun talihlileri

Piyangonun büyük ikramiyesi, bir daktilo, iki de pastacı bayana çıkmış... Kadın, erkek müsavatına bir misal daha: Piyango erkeklerle çıktığı kadar kadınlara da çıkıyor.

- ★
- Bir çocuğu oldu.
- Kız mı, erkek mi?
- Kız.
- Adını ne koydunuz?
- Müşerref..
- İlerde ne olsun istiyorsunuz?
- Adliyyede daktilo!

★

Genç delikanlı pastacı dükkânına girecek.. Vastuhî karşılayacak:

- Emriniz?
- Genç şaşırarak.
- Estafirullah, yani pasta istedin de.. Fakat çok rica ederim size zahmet olmasın.. Ben kendi elimle alı, kutuya koyar, kutuyu kağıda sararım.

★

Üç gün evvel böyle idi:

- İsmi ne?
- Yangoçyan..
- Acaıp bir isim, hiç hoşuma gitmedi.

Bugün de böyle:

- İsmi ne?
- Yangoçyan..
- Ne güzel isim, bu isme bayılırım.

★

Kırk bin lira değerindeki kızlarım. benden size bir baba nasihatı: Kara gözlerinize âşık olanlardan korkmayın; ak akçenize âşık olanlardan korkun!

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

Hasan Bey — Vaktiyle, bir Borazan Tevfik Bey vardı.. çok tuhaf bir adamdı.. güzel taklitler yapardı..

... Bir gün, Kızlarağası, Tevfiki çağırtdı.. fakat Arnavut, Lâz, Çerkes, Arap, Rum, Ermeni taklidi yapmamasını şart koştu..

— Sonra, ne oldu, Hasan Bey?

Hasan Bey — Ne olacak? Hiç! O da masa taklidi yaptı, ağa da katla katla güldü!

Avrupada 100 milyon radyo dinleyicisi var!

Beynelmül radyo birliğinin neşriyatına göre Türkiyede ruhsatiye bedelinin fazlalığı yüzünden aboneler gün geçtikçe azalıyor

Cenevredeki beynelmül radyo birliği Avrupa radyo mıntakası hakkında nazarı dikkate alınmağa değer bir yazı neşretmiştir. Yazıya göre Avrupada radyo ruhsatiyesine sahip olanların sayısı 24,875.035 dir. Bu ruhsatiye taşıyanlardan her birinin evinde dört kişi bulunduğu farzedilirse Avrupada radyo neşriyatını takip edenlerin sayısı 100 milyona varmaktadır.

Radyo neşriyatına en çok ehemmiyet veren memleketlerin başında İngiltere geliyor. Burada ruhsatiye sahibi olanların sayısı yedi buçuk milyona yakındır. Her evde vasatı dört kişi bulunduğu farzedilirse İngiltere nüfusunun dörtte üçü yani otuz milyonu radyo neşriyatı takip ediyor demektir.

Almanya, İngiltereden sonra geliyor, Almanyada radyo ruhsatiyesi alanların sayısı 7 milyonu geçiyor. Bundan da Alman halkının takriben yarısının radyo neşriyatı takip ettiği anlaşılıyor.

Radyo birliğinin verdiği malûmata göre radyo dinleyenlerin sayısı Türkiyede azalmaktadır.

1934 senesinin birincikânununa kadar Türkiyede ruhsat sahibi olanların sayısı 6930 du. 1935 senesinin birincikânununda bunların sayısı (6175) e inmiştir.

Beynelmül radyo birliğinin neşriyatına göre Türkiye dinleyicilerinin azalmasına sebep ruhsatiye bedelinin yüksek olmasıdır. Fakat eldeki ruhsatiyelerin müddeti sonbaharda bitecektir. Yeni ruhsatiyelerden ne kadar para alınacağı henüz belli değildir.

Avrupa ve Avrupa radyo mıntakasındaki radyo ruhsatiyesi taşıyanların sayısını gösteren şayanı dikkat istatistiği neşrediyoruz:

Memleketler	1 ncikânun		İncikânun	
	1934	1935	1934	1935
İngiltere	6,780,569	7,403,109		
Almanya	6,142,921	7,192,952		
Fransa	1,755,946	2,625,677		
Holanda	909,127	946,844		
İsviçre	733,190	834,143		
Çekoslovakya	693,694	847,955		
Belçika	603,860	746,395		
Danimarka	568,175	609,226		
Avusturya	527,295	560,120		
İtalya	430,000	530,000		
Lehistan	374,047	491,823		
İsviçre	356,866	418,499		
Macaristan	340,117	352,907		
İspanya	213,004	303,983		
Norveç	157,434	191,378		
Fenlandiya	129,123	144,721		
Romanya	100,981	127,041		
Yugoslavya	66,530	81,385		

Istanbul radyosunun stüdyosu ve Spikeri Mes'ut Cemil

Letonya	64,567	82,173
İrlanda	59,952	78,627
Cezayir	30,904	41,344
Portekiz	27,895	40,409
Danzing	26,462	29,000
Mısır	25,170	41,370
Litvanya	20,204	26,763
Merakeş	18,267	23,079
Estonya	16,827	24,193
Lüksemburg	13,750	15,000
İzlanda	10,350	12,183
Bulgaristanı	9,000	17213
Tunus	8,106	10,582
Türkiye	6,330	6,175
Filistin	5,900	12,200
Yunanistan	5,000	6,317
Suriye	2,070	4,307

Toplantılar, Davetler

Şubeye Davet

Eminönü askerlik şubesinden:
1 — Şubemizde kayıtlı olup 331 doğumlar ve bu doğumlar ile muamele görerek diğer doğumlu kısa hizmetlilerden askeri ehliyetnamesi olmayanlar 1/Mayıs/ 1936 da hazırlık kit'asında bulunmak üzere sevkedileceklerinden İstanbulda bulunanların ikişer fotoğrafları ve hüviyet cüzdanlarıyla şubemizin birinci kısmına ve taşrada bulunanların en yakın askerlik şubesine müracaatları.

2 — Şimdiye kadar şubeye ehliyetname getirmeyenler ehliyetnamesiz addedileceklerdir.

3 — Bu gibiler hemen şubeye gelsinler.

Amerikada haydut korkusu

Senede iki yüz bin İngiliz lirası kazanan genç; kale gibi bir malikânedeki oturuyor

Son seneler içinde bütün dünyada büyük bir şöret kazanan henüz çok genç bir sanatkar vardır: Yehuda Menahimdir.

Keman çalmakta harikulâde bir istidat ve kudret gösteren bu çocuk, hali hazırda Amerikadadır. Ve iki sene çalışmamağa karar vermiş bulunuyor. Fakat Amerikada çocuk kaçırılmak hâlâ moda olduğu için bu sanatkar çocuğu, kaçırılmak tehlikesinden korumak icap etmiş ve onun için ikametgâhı kaleden farksız bir yerde seçilmiştir. Bu yer, Kaliforniyanın Alma şehrine yakın bir malikânedir. Amerikanın başka hiç bir tarafında bu derece muhkem bir ikametgâh yoktur. Evin her tarafı elektrik teçhizatı için dedir. Bu teçhizat ile her hangi bir yabancının eve girmesine imkân bırakılmamıştır. Ev, bir tepe üzerindedir. Evin etrafında bir kaç elektrik hattı vardır. Bu hatları geçmek imkânsızdır. Geceleri her hangi bir tecavüze karşı gelmek için her taraftan şualar uzanmaktadır. Bu şualarla temas etmeden geçmek imkân dahilinde değildir.

San'atkâr Menahim ve kız kardeşi

dir. Bir yabancı bu şualara temas edemez her tarafta çanlar çalınır ve bütün malikâne halkı uyanarak faaliyete geçer.

En mâhir haydudun bile bu hatları, bu şuaları muattal bir hale getirmesine imkân yoktur.

Bu arada malikâneye gelen ziyaretçilerin hepsi de sıkı bir isticvaptan geçirilir ve ancak bundan sonra içeriye girebilirler.

Fakat bu birinci taharrî kâfi gelmemekte ve bir sürü imtihanlardan daha geçmek icap etmektedir. Ancak bütün bunlar bertaraf edildikten sonra Menahimi görmek mümkündür.

Menahim şimdi 19 yaşına girmiş bulunmaktadır. Bu genç 7 yaşındanberi çalışmakta ve keman çalmaktadır. Onun yaptığı ilk tatil bu iki senedir. Senede yüz bin İngiliz lirası kazanan bu genç tatilden istifade için 200,000 İngiliz lirasına varan bir kazancı feda etmiş bulunmaktadır.

Menahim ile birlikte, iki hemşiresi Hefziba ve Yalta, ailenin ruhu sayılan valdesi ve ailenin muhafızı olan babası yaşamaktadır.

Titulesko Montekarloda

Monte Carlo, 13 (A.A.) — Titulesko dün Cap Martine gelmiştir. Bir kaç gün kalacaktır.

Pariste tüyler ürpertici bir cinayet

Gölden çıkan kadın cesedi

Zabıta esrarlı hâdisenin anahtarını bir tesadüf neticesinde çabuk buldu, katil bir otelcinin oğludur

Jermen

Paristen yazılıyor:

Geçen mayısın 26 ncı günü yani, aşağı yukarı bundan tam bir yıl evvel Parisli iki genç kız kardeş Sabon gölünde bir kayık gezintisi yapıyorlardı. Kızlardan biri kürek çekiyor, diğeri yelken kullanıyorlardı. Birden kürekleri gölün içinde bir şeye takıldı. Sanki sınıksız yalananmıştı, kıpırdamıyordu. Kızlar bir hayli uğraştılar, küreği kurtarmaya çalıştılar, fakat bu sırada gözleri büyüğe bir pakete takıldı. İki kız kardeş bu paketi almaya çalıştılar. Fakat paketin altında sanki gölün dibine tesbit edilmiş şekilde bir ip vardı. Bu ip paketi sınıksız tutuyordu. kızlar bu ipi bin müşkülât ile kestiler, paketi de sandala aldılar, aldılar amma az kalsın kendileri de göle yuvarlanıyorlardı.

İki genç hemşire kıymetli bir şey bulduklarını sanarak heyecanla paketi açtılar ve bir anda donup kaldılar. Çünkü paketin içinde öldürülmüş bir genç kadının cesedi vardı.

Bir kaç dakika geçip te kızların akları başlarına geldiği zaman ilk işleri kayığı kenara çekerek polise haber vermek olmuş, on beş dakika sonra o civarın polis komiseri yanında bir de polis doktoru olduğu halde cesedin bulunduğu yere gelmişlerdir. Cesedi muayene eden doktor cinayetin hatırlarınca evvel yapılmış olduğunu teyit etmiş; cesedin kime ait olduğuna dair zeminde hiç bir delil bulunmamıştır. Yalnız parmağındaki nişan yüzüğünden evli bir kadın olduğu anlaşılmıştır.

Ortada bir iz bulunmadığı için bu cinayetin üzerindeki esrar perdesini kaldırmak çok güç olmuştur. Yalnız bir balıkçı iki ay önce karanlık bir gecede genç bir adam tarafından idare edilen ufak bir motörün gölün en tenha yerlerinde dolaştığını ve bir müddet sonra da içinden ağır bir şeyin göle atılmasından çıkan sese benzer bir ses işittiğini ve anı olarak motörün ortadan kaybolup gittiğini, fakat bunun bir kaçakçı olduğunu tahmin ettiklerini söylemiştir.

Gene bu kayıkcı ile diğer bir iki arkadaşları bu hâdiseden bir iki saat sonra çalılıklar arasından üstübaşı sırsıklam, rengi uçuk bir gencin çıkarak yanlarına doğru geldiğini, otomobilinin biraz ötede çamurlara saplanıp kaldığını söyleyerek yardım etmelerini istediğini bunlarla gidip otomobili çamurun içinden kurtardıklarını ve Majestik otelin önüne getirdiklerini söylemişlerdir.

Zabıta o civarın bütün insanlarını cesedi teşhis için çağırmış, nihayet gizli münasebetlerde bulunan çiftlerin devam ettikleri bir otelin müdiresi cesedi tanıdığını ve Majestik otelinin sahibinin oğlu ile pek çok defalar oteline gelip kaldıklarını söylemiştir. Bundan sonra da cinayetin üzerindeki esrar perdesi kaldırılmıştır.

Cesedi bulunan kadın ressam Ferrenin karısı Jermen Ferredir ve Majestik otelinin sahibinin oğlu Janın dostudur. Bu anlaşıldıktan sonra Jan tev-

Jan

kif ve isticvap edilmiş, bilâtereddüt suçunu itiraf etmiştir.

Jan hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

«— Ben Jermenle daha kocaya varmadan evvel tanışmıştım. Üç sene beraber yaşamıştık. Sonra 1934 şubatında ahbablarımdan ressam Ferre ile evlendi. Fakat aradan henüz sekiz gün geçtikten sonra gelip beni buldu.

Kocasını hiç sevmediğini ve sevmeyemediğini söyledi. Aradan bir müddet geçtikten sonra da bir tayyareci ile münasebete başladığını ve onu sevdiğini söyledi. Tayyareci bunları oturduğu apartmanın sahibi idi. Jermen bu tayyareci için kocasını terketti.

Ben bundan müteessir oldum. Jermenin izahat istedim ve bir randevu verdim. Jermen bu randevuya geldi, bir otomobilin içine koydum. Gölün etrafında bir gezinti yaparak konuşmak istiyordum. Otomobili kendim idare ediyordum. Jermen de yanımda oturuyordu. Biraz konuşuktan sonra bu tayyareciden vaz geçmesini söyledim, beraber yaşayalım dedim. Fakat Jermen ondan nakdi faydası olduğu için vaz geçemeyeceğini kat'i olarak söyledi, bu cevap beni çıldırttı. Çünkü ben Jermenin seviyordum. Bir çukur içinde otomobili durdurdum. Jermenin boğazını sıkmağa başladım. Hiddetle boğazını o kadar fazla sıkmışım ki Jermen boğuluvermişti. Ondan sonra bana bir korku geldi. Cinayetin eserini kaybetmeği düşündüm. Otomobili orada bırakıp her vakit beraber gittiğimiz otele gittim, lâzım olan şeyleri tedarik ederek geldim. Cesedi bir paket yaparak göle attım. İşte gölden çıkarılan paket budur.

Jan cinayet mahkemesine tevdi edilmiştir.

Erkânharbiyeler arasında görüşmeler ve İtalya

Roma, 13 (A.A.) — İyi haber alan mahfeller, İtalyanın erkânharbiyeler arasındaki görüşmelere iştirak etmeyeceğini söylemektedirler.

Resmî mahfeller bu haberi teyitten imtina ediyorlar.

TAKVİM

NİSAN					
Rumî sene 1352	14		Arabi sene 1355		
Kasım 159	Resmî sene 1936	Nisan 1			
SALI					
SABAH		Muharrem		İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
10 48	22		8 51		
5 22			3 37		
Öğle					
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
5 27	9 10	12 —	1 36		
E. Z.	12 14	15 57	18 46	20 22	

GÖNÜL İŞLERİ

Bir türlü Sevilemeyen Nişanlı

«20 yaşındayım. Ailemin teklifi üzerine otuz beş yaşında bir adamla nişanlandım. Fakat bu adamı bir türlü sevedim. Her görüşmesinden sonra kendisinden daha çok soğuduğumu hissediyorum. Aileme söylemeğe cesaret edemiyorum. Fakat bu adamla bütün ömrümü geçirmeğe mecbur olacağımı düşündükçe tüylerim diken diken oluyor. Çok bedbaht ve muztarımbim. Beni bu müşkül vaziyetten kurtarmanızı rica ederim.»

Akkız

Belki derdinizi babanıza söyleyemezsiniz. Fakat annenize açılabilir ve onunla dertleşebilirsiniz. İsnamadığımızı, anlaşamayacağımızı anladığınız bir adama hayatınızı feda edemezsiniz. İş çok ilerlemeden önüne geçmiş olmak için hemen vaziyeti annenize anlatınız. Bunu da yapamıyorsanız arkadaşlarınız va-

stasile ailenizi vaziyetten haberdar ediniz.

★
«İki çocuklu dul bir erkekle sevişiyorum. Evlenmemizi teklif ediyorum. Bu adam beni çok seviyor, fakat bir türlü evlenmeğe yanaşmıyor. Çocuklarının beni rahatsız edeceğini söylüyor. Halbuki ben onlara kendi evlâtlarım gibi bakacağımı söylüyorum. Ben mi haklıyım, o mu?»

İstanbul: Münevver

Adamın evlenmek istememesinde başka sebepler olabilir, bu sebepleri bilmiyoruz. Yalnız bir adamla arzuna rağmen evlenilemez. Bu takdirde bir genç kız için en salim yol bu adamla alâkayı kesmektir. Bu münasebetten o hiç birşey kaybetmez, fakat siz pek çok şey kaybedebilirsiniz.

★

Boğaziçinde Süreyya:
Köyünüzde kendinize lâik bir genç bulunmaması, istikbalinizin karanlık olduğuna delâlet etmez. İstanbul büyük yerdir. Tanınmak ve tanışmak için daha bir çok fırsatlar elinize geçebilir. Meyus olmayınız.

TEYZE

SINEMA

Avrupa, Filmcilikte Amerikaya Rekabet Edebilecek Mi?

1935 teki Faaliyete Bir Bakış

Alman Ve Fransız Sine- macılığın Sönük Vaziyette, İngilizler Çok Çalışıyorlar

1935 senesinde Avrupa sinema sanayii oldukça faaliyet göstermiştir. Avrupada sinema sanayii, şimdilik yalnız üç memlekette tam manasile inkişaf etmiş bir haldedir.

Bu memleketler şunlardır:

Almanya, Fransa, İngiltere.

Bu memleketlerden maada, ayrıca: Avusturya, İtalya, Macaristan, Çekoslovakya da dahi az çok faaliyet gösteren küçük miyasta sinema sanayii mevcuttur. Bu memleketlerin her birindeki sinema faaliyetini ayrı ayrı tetkik edeceğiz.

Almanya : 1935 senesi zarfında Almanyanın film prodüksiyonu bundan evvelki senelere kıyasen biraz zayıflamış bir vaziyette idi.

1934 senesi zarfında Alman film kumpanyaları 122 film yaptıkları ve piyasalara sürdükleri halde 1935 senesinde yapılan ve piyasalara sürülen filmlerin sayısı ancak 94 idi.

1935 senesi için tesbit edilmiş olan faaliyet programı tamamen tatbik edilememiştir. Maamafih, Alman stüdyoları 1935-1936 sinema mevsiminde büyük bir faaliyet arzulemeğe başlamışlardır. Muhelif Alman film kumpanyaları sermayelerini arttırmışlardır. Europa kumpanyası sermayesini 400,000 mark arttırmıştır. Sendikat Film 200,000 mark ve Rota 1,000,000 mark arttırmışlardır.

Almanya'da sinema sanayinin inkişafına yardım eylemek üzere kurulmuş olan Filmkreditbank adındaki büyük banka geçenlerde bilançosunu neşrelemiştir. Bilanço hayli mühim kârla kapanmıştır. Bu banka sermayesini 1,000,000 mark arttırmağa karar vermiştir.

Almanya'da sinemaya verilen ehemmiyet hakkında bir fikir edinilmesi için şu rakamlara ibretle bakmak kâfidir.

Almanya'daki sinemaların sayısı: 5005 tir.

(İngilterede 4637, Fransada ise 3228 dir).

1935 senesi zarfında sırf (Berlin) şehrinde sinemalara giden halkın sayısı: 48,000,000 idi.. Bütün Almanya'daki sinemalara gidenlerin sayısı ise 250,000,000 u aşmakta idi.

Bu rakamlar Alman istatistik bürosunun resmi neşriyatından alınmıştır. Alman sinema sanayii ileri gelenleri 1936 senesi zarfında bu miktarın 350 milyona çıkacağını kuvvetle ümit eylemektedirler.

Fransa: 1935 senesi zarfında Fransız sinema sanayii dahi biraz zayıf bir mevkiide kalmıştır. 1933 senesinde 158; 1934 senesinde 126 film çıkaran Fransız stüdyoları 1935 senesinde ancak 115 film çıkarabilmişlerdir. Fransanın en büyük film kumpanyalarından biri olan Pathe'nin bu sene pek müşkül devreler geçirmesi Fransız sinema sanayii hayli sarsmıştır. Maamafih 1935 Fransız prodüksiyonu içinde çok güzel eserler bulunmaktadır.

Fransız filmlerine sekte veren Fransaya giren cenabi filmleridir.

1934 senesinde Fransada gösterilmiş olan 150 cenabi (Amerikan ve Alman) filmine karşı 1935 senesinde 233 cenabi filmi gösterilmiştir...

İngiltere: İngilterede film sanayii pek büyük bir hız ile ilerlemektedir.

1933 senesinde 156 film vücuda getiren İngiliz stüdyoları 1935 senesinde 198 film yapmışlardır. Bu filmlerin büyük bir kısmı seçme eserlerdir.

1935 senesinde İngiltereye giren cenabi filmlerinin sayısı artmış olduğu halde (1934 senesinde 480 film 1935 senesinde 503 film) İngiliz sinema sanayii bundan hiç müteessir olmamıştır.

İngilterede sinema sanayii yatırılan sermaye miktarı her ay artmaktadır.

Bu gidile bir kaç sene sonra İngiliz sinema prodüksiyonu daima ön safta bulunacaktır.. Elstree stüdyolarında geçenlerde çıkan yangın İngiliz sinema sa-

YENİ YILDIZLAR

Foks Film kumpanyasının güzel yıldızlarından Astrid Alluvyn gittikçe şöhret kazanmaktadır. San'atkarın pek yakında büyük yıldızlar arasında mevki alacağı şüphesiz görülmektedir.

Sinema Haberleri

(Greta Garbo), (Ladam O Kamelya) yı Çevirecek!

Elyevm vatani olan İsveçte istirahat etmekte olan meşhur sinema yıldızı (Greta Garbo) Holivut'a döner dönmez (Ladam o Kamelya) eserini çevirecektir.

Bu filmin çevrilmesi için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Kendisiyle birlikte baş rolü yapacak olan erkek san'atkarın seçilmesi keyfiyeti (Greta Garbo) ya bırakılmıştır.

«Tolstoy» un «Harp ve Sulh» u Filme Çekilecek!

Meşhur Rus edibi Tolstoy'un «Harp ve Sulh» namındaki eseri büyük bir Fransız kumpanyası tarafından filme çekilecektir. Eserin senaryosu hazırlanmıştır.

Filmi çevirecek olan artistler şunlardır: — Piyer Rönür - Anna Bella Hary Baur—

Filmin harici manzaraları Bulgaristanda çevrilecektir.

Amerikada Ne Kadar Sinema Salonu Var?...

Amerikan hükümeti tarafından neşredilen istatistik cedvellerine nazaran hâlen «Amerika Birleşik devletleri» hudutları dahilinde:

16,989 sesli ve 1519 sessiz

Yani cem'an: 18,508 sinema salonu vardır.

Bu sinema salonlarının 5656 adedi film kumpanyalarına aittir. 12,852 salon müstakildir.

Bu sinemaların istiap haddi:

11,308,000 kişidir...

Yalnız 1935 senesi zarfında 826 sinema salonu açılmıştır..

Sırf Nevyork şehrindeki sinemaların sayısı 1031 dir. Bu 1031 sinema tam: 1.216.773 seyirci alabilmektedir.

nayüni bir hayli sarsmıştır.

İtalya: İtalyada sinema sanayii güçlüklerle ilerlemektedir. İtalyan stüdyoları 1935 senesinde ancak 38 film yapabilmışlerdir. İtalyan hükümeti, millî sinemacılığın diriltmek üzere var kuvvetiyle çalışmaktadır.

Avusturya: Avusturyada film sanayii pek o kadar ilerlememiştir. 1935 senesinde ancak 18 film yapabilmıştır. Bunda Avusturyada hüküm sürmekte davem eden

Romanyada Büyük Bir Stüdyo Kuruluyor

Haber aldığımız göre Romanya hükümeti, Romanyada büyük bir stüdyo tesisine karar vermiştir. Lâzım gelen tetkiklerde bulunmak üzere Mösyö Tüdor Posmantir Fransa ve Almanya müteveccihen hareket etmiştir.

Sovyet Rusyada Çocuklara Mahsus Sinemalar Çoğalıyor!

Sovyet Rusya şehirlerinde sırf çocuklara mahsus sinemaların sayısı gün geçtikçe çoğalmaktadır.

(Moskova) şehrinde hâlen altı yaşından on üç yaşına kadar çocuklara mahsus olmak üzere sekiz sinema bulunmaktadır.

Bu sinemalarda sırf öğretici ve eğlenceli filmler gösterilmektedir. Çocuklar bu sinemalara grup halinde ve muallimlerinin refakatlerinde gitmektedirler. Muallimler, çocuklara gördükleri filmler hakkında etraflı malûmat vermektedirler.

(Yaralı Kuş) Filminin Danimarkada Gösterilmesi Yasak Edildi!

Geçenlerde İstanbulda gösterilmiş ve büyük bir muvaffakiyet kazanmış olan (Yaralı Kuş) filminin Danimarkada gösterilmesi yasak edilmiştir.

Film Nordisk Tome film kumpanyasının talebi üzerine yasak edilmiştir. Sebebi şudur:

«Sağ Film» ismindeki Avusturya film kumpanyası, (Yaralı Kuş) filmini çeviren Nordisk Tome film kumpanyasının malı olan bir filmin mühim bazı kısımlarını müsaade almadan bu filme idhal etmiştir.

buhramın da tesiri varsa da Avusturyada film sanayinin inkişafına mani olan başlıca sebep muazzam Alman prodüksiyonunun her tarafı kaplamasıdır. Almanyanın mükemmel teşkilâta malik stüdyoları karşısında Avusturya filmciliği yerinde duraklamağa mahkûmdur. Esasen Avusturyada bulunan belli başlı film kumpanyaları hep Alman sermayesine tabidirler.

O. Tuğrul

ŞUUR NEDİR?

Amerikalı âlimler bu esrarengiz kuvvetin mahiyetini meydana çıkardılar.

Vücutta bir amperin iki, üç milyonda birine muadil bir elektrik cereyanı vardır. Bu cereyan sinirlerden beyne akar, şuur ortadan kalktı mı cereyan da istikametini değiştirir

Şimdiye kadar insanın iç yüzünü anlayamadığı, düğümünü çözemediği meselelerden biri de «şuur» dediğimiz esrarengiz kuvvetti. Bu gizli kuvveti ancak tezahürleriyle an la ya bi li yorduk.. Fakat artık bu kuvveti de tesbit etmek mümkün oldu. Buna ait tecrübeler Amerikanın Vaşington şehrinde yapıldı. İllinois üniversitesi âlimleri bir insanda şuurun nasıl hareket ettiğini, şuur kuvvetinin şurine beyinden sinirlerle akan bir elektrik yapığını, şuur cereyanının mevcusunun nasıl yükselip, nasıl düştüğünü gördüler ve ölçtüler.

Şuur sinirlerden beyine beyinden sinirlerle akan bir elektrik yapığını, şuur cereyanının mevcusunun nasıl yükselip, nasıl düştüğünü gördüler ve ölçtüler.

Şuuru bize anlatan âlimler doktor Burgl, Wikwire, Orth, Nellid ve Elhard'tır.

Âlimlere göre şuur, dimağ ile sinirler arasındaki elektrikli müvazenedir.

Hayvan şuurulu ise içinde bir amperin iki, üç milyonda birine muadil bir elektrik cereyanı vardır. Ve bu cereyan sinirlerden, beyne akıyor.

Hayvan derin bir şuuruzluk halin-

de oldu mu, yani eter tesiri altında bulundu mu, cereyan makûs bir şekilde yani kafadan sinire akmaktadır. Âlimler bu şuur cereyanını kontrol altına alabildiklerini söylüyorlar.

Çünkü üzerinde tecrübe yaptıkları hayvanı eter ile uyuşturduklar mı cereyanın istikameti değişiyor ve eterin tesiri zail oldu mu eski haline dönüyor. Tecrübeler müteaddit şekillere sokulmuş ve netice de şuuruzluğun veya şuuruzluğun beyinden sinirlere, sinirlerden beyne giden elektrikli cümlelere bağlı olduğu anlaşılıyor.

Âlimler, müteaddit hayvanlar üzerinde hissi iptal eden maddelerin türlü türlü tecrübe etmişler ve bunlardan her birinin şuur üzerindeki tesirini de denemişler. Bu tecrübeler neticesinde eterin hissi iptal için kullanılacak maddelerin en iyisi olduğu anlaşılmıştır.

Koloroformdan, ümitler hilâfına iyi netice alınmamıştır.

Neticede tecrübe edilen dört çeşit enestetikden, yani ethylene, eter, kloroform ve nitroli oksitten en iyisinin eter olduğu kanaati hasıl olmuştur.

Bundan başka görmenin ve hissetmenin dimağda hararet peyda ettiği de tecrübe olunmuştur. Bir kedi üzerinde yapılan tecrübe, görmenin beyin hararetini, bir santigrat derecesinin yüzde biri nisbetinde yükselttiği neticesini vermiştir.

İlim adamları şuur cereyanını görmeğe ve kontrol etmeğe yardım eden şuur adesesinin pek mühim keşiflere rehber olacağına inanıyorlar.

Ünyon Fransezde fotoğraf sergisi

Dün, Ünyon Fransez binasında, bir fotoğraf sergisi açılmıştır. Cemiyetin dilen bu sergi 15 gün devam edecek ve sergi nihayetinde, resimleri çok beğenilen azalara mükâfatlar verilecek amatör azalarının iştirakiyle tertip etir.

Hayatta Gördüklerimiz

Büyüçü

İhtiyar bir kadın büyüçülük ediyormuş. Polis duyuyor. Şube müdürü bir komiseri bu işe memur ediyor. Müdüriyetin memurlarından bir kıza, numarası polis tarafından alınan bir kâğıt lira veriyorlar. Genç kız, büyü yaptırmak için kadının evine gidiyor. Pazarlıktan sonra alelhesap bu işaretli lirayı bırakıyor, bir kaç dakika sonra polisler tarafından evde yapılan araştırmada bu lira ile bir çok muskalar bulunuyor.

Hâkim bu muskaların ne olduğunu sordu.

O hiç çekinmeden:

— Gönül muskaları! dedi.

— Ne işe yarar bunlar?.

— Sevgilileri birbirine kavuşturur.

— Nasıl?.

— Başını kaldırdı:

— Yok burada söyleyemem. Sonra tilsimi bozulur.

— Tilsimi da mı var?.

— Gönül çekseydin oğlum anlardım var mı yok mu?.

Müddeiumumi suçlunun cezalandırılmasını istedi.

Dinleyiteler arasında bulunan bir külhanbeyin söylediğini duydum:

— Evvah. Koca karı gitti, ben de kızdan oldum.

Muazzez Faik

AK DENİZ KİMİN?

"Tarihî tefrika" No.15 YAZAN: KADIRCAN KAFILİ

Pertev Paşa, Giritte yağmalar yaptıktan sonra donanmasile (Navarin) e çekilmişti

Fakat Papanın hazinesi tamta - kırıldı. Malta şövalyelerine ve Al - manlara yardım etmeğe mecbur kal - mıştı. Bunun için onun payına dü - şen kısmın da Venedik ve İspanya tarafından ödenmesi kararlaştı.

İtalyadaki prensler de asker ve para göndermeyi kabul ettiler. Mai - ta şövalyeleri de bu ittifaka girmiş - lerdir.

Şimdi en mühim meselenin halli kalmıştı: Bu ordu ve donanmaya kim kumanda edecekti? Venedik ve İspanyanın her biri hâlâ kendile - rinin kumanda etmeleri arzusundan vaz geçmiş değillerdi. Bu yüzden başkumandanı başka yerden seç - mek gerekti.

Dük Danju:

— Çok işim var, başışlayın! Cevabını verdi.

Dük dö Savva ise hasta olduğunu, böyle ağır bir yükü taşıyacak kud - rette olmadığını bildirdi.

Paşanın canı sıkılıyordu.

Birdenbire yüzü bir granit kadar sertleşerek iki tarafın murahhasla - rına baktı ve emretti:

— Başkumandan olarak Don Jan Dotrişi seçiyorum.

Dedi.

Don Jan, Almanya ve İspanya imparatoru olan, Amerikaya hük - meden, memleketinde güneşin hiç batmadığını söyleyerek öğünen Şarl Kenin piçi idi. Şarl Ken bu çocuğu evlâthğa da kabul ettiği için itibarı yükseldi. Daha sonra onun annesini nikâhladığı da söyleniyordu.

Don Jan aynı zamanda Şarl Kenin yerine İspanya kralı olan ikinci Filibin kardeşi idi.

1565 te on sekiz yaşında ve Mad - rit sarayında bulunuyordu. Bir gün ansızın ortadan kayboldu ve Mal - talılara yardım için giden İspanyol donanmasına girerek harbe gitti. Kral onu güçlülükle geri getirdi. İki yıl sonra amiral öldü. Yirmi iki ya - şında bulunduğu sırada Endülüste - ki araplar engizisyon işkencelerine karşı ayaklanmışlardı. Muhamme - dülmansur kumandasındaki isyan - cılar iki yıldanberi her tarafa İ - spanyol ordularını bozuyorlar. Zafer üstüne zafer kazanıyorlardı. İkinci Filip bunların üzerine yolladığı 150,000 kişilik ordunun kumanda - sını bu genç generala vermiş ve Don Jan bu isyanı pek kanlı bir şekilde bastırmıştı.

Bu zafer onun büyük bir harp a - damı olarak tanınmasına sebep ol - du.

Don Jan kendisi için büyük bir fırsat telâkki ettiği bu kumandayı sevinçle kabul etti.

Uzunca boylu, kemer burunlu, ya - kışıklı, gerek asker ve gerek kadın - lar tarafından sevilmeğe olan bu yirmi dört yaşındaki delikanlı aynı zamanda zeki ve cesurdu. Her za - man kumandanlarla danışı, ken - disine söylenen fikirleri dikkatle dinler, sonra kararını verirdi.

Eğer o ölecek olursa kumandayı Papa amirali Mark Antuvan Kolo - na alacaktı.

Türkler üzerine bir ân önce gitmek için heyecanlı bir çalışına başlamış - ti.

Haftalar geçmiş, aylar geçmiş, fa - kat henüz müttelik donanma hazırlanmış değildi. Hattâ başkumandan

Don Jan Dotriş Madridin en büyük kilisesinde uzun uzun dualar ediyor, kendisine Allaha zafer diliyordu.

Bu sırada Türk donanma ve or - dusu boş durmuyordu.

Nisanda kaptan Ali Paşa Kıbrıs'a yardıma gittikten sonra vezir Pertev Paşa da İstanbuldan çıkmış, Vene - dik donanmasının yolunu kesmek ü - zere Meyis adası civarında yer al - mıştı. Ali Paşa Kıbrıs'ta yirmi ka - dirga bırakarak Pertev Paşanın yanına gitmişti.

Venedik donanmasından büyük bir kısmının Korfuda, diğer bir kıs - mının da Giritte olduğu sancak bey - leri ve gönüllü kaptanlar tarafından İstanbul'a haber verilmişti. İkinci Selim Pertev Paşaya gönderdiği bir fermanla şöyle diyordu:

«... Düşman donanması son dere - cede zayıf ve ızdırıp üzere oldukları bildirilmekle beraber nazarı ha - karetle görmiyerek kemali basiret ve intibah üzere hazır ve müheyya bulunup kaptan Ali Paşa sana mü - lâki olduğu gibi hemen Giritte bu - lanan düşman donanmasına hücum ve adaları vurulduktan sonra Kor - fu adasında bulunan donanmaları üzerine varılıp inhizam ve inkisarlar - ına muvaffakiyet hâsıl olduğu hal - de Venedikliler elinde bulunan kale - lerin kolayca alınabileceği şüphesiz olup...»

Pertev Paşa bu emri alır almaz hemen yola çıktı. Bu donanma iki yüze yakın harp gemisinden mürek - kepti.

Türk donanması Girit sularındaki düşman gemilerini fırtınaya tutu - lan yapraklar gibi kaçırıyordu. Su - da limanın ağzına vardığı zaman kalede ve civar köylerle kasabalarda büyük bir telâş görünmüştü. Fa - kat limanda Venedik donanmasın - dan bir iz yoktu. Onlar, Kandiya ka - lesinin çok güzel ve muhafazalı olan limanına sığınmış bulunuyorlardı.

Pertev Paşa hızlı giden bir kaç Türk kalitasını Girit adasının garp taraflarına, Mataban burnunun öte - lerine kadar yolluyarak düşman hak - kında haberler topluyor, bir taraf - tan da Giritteki köy ve kasabaları yağma ediyordu. Hanya kalesinden çıkan Venedik askerleriyle olan bir çarpışmada düşman büyük zararlar - la yenniden kaleye kapanmağa mecbur olmuştu.

Pertev Paşa Adalar denizindeki Venedik adalarile kale ve şehirleri - ni vurmuş, Mora yarımadasının ce - nubunda olan Serigo adalarına da hücum ettikten sonra Navarin lima - nına çekilmişti.

(Arkası var)

İstanbul Asliye 6. H. Mahkeme - sinden: İlyas tarafından Yedikule Kazlıçeşme demirhane caddesi 135 NOLU evde iken, ikametgâhı belli olmayan karısı Veso aleyhine açılan boşanma davasında müddealehyin ikametgâhının meçhuliyeti hâsile arzuhali 10 gün zarfında cevap ver - mek üzere ve 15 gün müddetle il - len tebligine karar verilmiş ve arzu - halin bir nüshası da mahkeme divan - hanesine talik kılınmış olduğundan 36-325 NOLU dosyasına ilân tarihin - nin ferdasında itibaren 10 gün zar - fında cevap verilmesi itzumu teblig yerinde olmak üzere ilân olunur.

[606]

RADYO

Bu Akşamki Program İSTANBUL

17: İnkılâp dersi. Üniversiteden nakil. Esat Bozkurt, 18: Dans musikisi ve hafif musiki (plâk), 19: Haberler, 19,15: Muhtelif plâklar, 20: İki piyano konseri: Francis Poulens (Bayan Gilbert Inselberg ve Marcel By tarafından), 20,30: Stüdyo or - kestraları, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verile - cektir.

BÜKREŞ

6,45-8: Haberler, jimnastik, plâk, 13: Orkestra, 18: Rumen musikisi, 19,20: Dans, 21,05: (Rumen radyosu) radyo or - kestrası, 21,15: (Bükreş) İspanyol musikisi, 21,40: Plâk, 22,30: - 45: Konserin de - vami, 24: Nakil konseri.

BUDAPESTE

18,35: Rus korosu, 19,40: Macar musi - kisi, 21,20: Piyano konseri (List), 22: Ha - berler, 22,20: Salon orkestrası, 23: Haber - ler, 23,40: Plâk (dans).

BERLİN

20,15: Ev musikisi (Mozart, Beetho - ven, Şuman), 21,10: Aşk şarkıları, 22,20: Hans Bund orkestrası (dans), 23,30: Eğ - lenceli halk musikisi.

VARŞOVA

16,30: Hafif musiki, 17,25: Şarkılar, 18,15: Danimarka musikisi, 19,10: Mo - zartın şarkılarından, 19,30: Muhtelif, 21,10: Senfonik konser (Cherubini, Mo - zart v. s.), 23,30: Dans plâkları.

MOSKOVA

19,15: Çaykovski ve Glinka'nın eserle - rinden konser, 20: Konser nakli, 22: Ya - bancı dillerle neşriyat.

BELGRAD

19,30: Viyolonsel konseri, 20,15: Ha - berler, 20,50: Halk akşamı, 21,50: Plâk, 22: Rus romanları, 22,30: Radyo orke - strası, 23,20: Orkestra.

VİYANA

18,30: Piyano konseri, 19: Muhtelif, 20: Haberler, 21: Radyo orkestrası, 22, 35: Haftanın haberleri, 23: Haberler, 23,10: Kuartet, oda musikisi, 24,25: Dans.

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Salı

(*)

Dili tutulan bir Sinir hastası

Gece bir hasta evine çağrıldım. Evdekiler hep telâş içinde, genç bir kızları var. On iki saattenberi dili birdenbire tutulmuş, konuşmıyor..

Sorulan suallerin bazısına işaretle ce - vap vermek istiyor. Çok sıkılıyor. Ba - ğırmak istiyor. Fakat sesi de çıkmıyor - muş.

Muayene ettim.

On altı yaşlarında olan bu genç kız henüz bülûğ çağına girmişti. Sinirleri gergin ve ana babanın da hiddetli mi - zacı bu yavru üzerinde tesirini yap - mış, muayenemi yaptım. Bu, isteri buhranı geçiren bir hasta idi.

Sorduğum suallere evvelâ cevap vermek istemedi. Tatbik ettiğim usul - lerden ve elektrik tatbikatından gayet sür'atli ve müsbet bir netice aldım.

Hasta evvelâ ismini sonra da benim ismimi tekrar etti. Büyük durgunluğun ve tutukluğun bağı bu suretle çözülmeye - ğe başladı.

Ertesi sabah evlerine gittiğim za - man vak'ayı kendisi anlattı. Bir kavga sonunda ve korku ile bu dil tutukluğun - nun meydana geldiğini anlattı.

İlik su banyoları açık kir gezinti - leri ve kuvvetli gıda biraz kan ilaçları ile sinirlerini takviye ettim. Bir sene - den beri bu hâdis bir daha tekrarala - madı.

(*) Bu notları kesip saklayınız, ya - hut bir albüme yapıtıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Yeni bir gaz vapuru

Sokoni - Vakum Oyl Kompani ta - rafından yeni yapılmış olan son sis - tem gaz gemilerinden «Sokoni» va - puru ilk defa boş olarak İstanbul lima - nına gelmiştir.

Dün saat saat 17 den 20 ye kadar Galata rıhtımında bulunan bu vapur - da kumpanya tarafından bir çay ziy - feti verilmiş ve vapur davetilere gez - dirilmiştir.

Son Postanın Tefrikası:

17

Yazan: Osman Cemal

Temmuz ortalarında Hasan, Zaika - dan da ümidini kesmeğe başlayınca önce bunun sebeplerini bir türlü an - lamadı; sonra çapraz Salâhaddin'in içinde «Hasana hay hay da, bize vay vay mı?» yazılı mektubunu mahalle -deki çocuklardan birinden duyunca za - ten ne vakittir hınc beslediği çapraz Salâhaddin'i bir akşam Zaikaların evi - nin arkasındaki çayırda yakaladı; bi - rinci elebaşı İsmail'in de muvafakat ve teşviki ile onun mahalledeki ikinci e/- başılığını filân rafa koyup kendisine mükemmel, mufassal bir dayak attı. Hasan o akşam Salâhaddine atmış ol - duğu bu dayak Zaikada hemen tesi - rini gösterdi. Ertesi gün Hasan Zaika - ların evinin arkasından geçerken önü - ne bükülmüş, küçüçük bir kâğıt düştü. Bu kâğıtta şunlar yazılıydı:

«Sizden çok rica ederim, biraz sa - bırlı olunuz, biz on on beş gün kadar Çamlıcadaki bir akrabama misafirli - ğe gideceğiz. Gelince sizinle gene eski - si gibi olacağız! Şimdiye kadar mek - tubunuza cevap verememişim sebebi - ni, nihayet siz de anladınız. Beni ma - zur görünüz.»

— 8 —

Zaikalar Çamlıcadan döneli üç - dört gün olduğu halde Zaika henüz Hasana ne görünmüş, ne de on sekiz, on dokuz gün önce ona pencereden at - mış olduğu küçüçük mektuptan başka bir mektup göndermişti. Lâkin Zai - kanın bu ihmaline Hasan şimdi pek al - dırış etmiyor; hattâ onun bu halinden biraz memnun bile kalıyordu. Çünkü Hasanın bahara yakın kendi kendine kurduğu o tatlı hülyalar yavaş yavaş gerçeleşmeğe yüz tutuyordu.

Zaikaların Çamlıcaya gittiklerinin haftasında Hasanın ilk ve asıl sevgi - lisi olan uzunca boylu, esmerce kızlar gene o semtteki akrabalarına uzun boylu bir yaz misafirliğine gelmişler - di.

Fakat, bu sefer kız, temmuz ak - şamlarının kavruk ekin kokulu har - man yerlerinde Hasanı, kendi gibi u - zunca boylu, esmerce bir çingene ki - zile birlikte düvene binmiş harman sü - rerken ve etraftan bir çok şehirlî, gü - zel kızlar onları gülerle seyrediler - ken görünce tavrını değiştirmiş; o da yanındaki arkadaşile uzaktan dakika - larca bu harman yerini mahzun mah - zun seyretmişti. Sonra bir aralık Ha - sanın kullandığı düvendeki uzunca boylu, esmerce çingene kız düvendin inip te onun yerine aynı düvene şe - hirli kızlardan biri kurulduğu zaman Hasanın ilk ve asıl sevgilisi de yanın -daki bir arkadaşile birlikte sanki onlara inat biraz ötedeki başka bir harman ye - rinin düvenine binmiş, sanki:

— Siz binersiniz de biz binemez miyiz?

Der gibi onlara caka satmıştı. Fa - kat, Hasan o gün kızın, kendisini ge - çen sene filya tarlasında gördüğü o baldırı çıplak tulumbacı stajyeri Ha - sandan ne kadar da başka bir Hasan ol -muş; başında ejipsiyen bir fes, sırtın - da yakası açık, ince bir spor fanilâsı, bacaklarında dizleri yandan düğmeli kısa bir spor pantolonu, onların altın - da alaca spor çorapları, ayaklarında alângle fotinlerle Hasan şimdi ne ka - dar değişmişti.

Onun ilk ve asıl sevgilisi, çocukluk masum arkadaşı bu manzara karşısın - da şimdi ne kadar pişmandı. İçinden:

— Ah, diyordu, ben geçen yıl filya tarlasında ona ne için fena halde su - rat edip te oradan kaçmışım. Sonra bu ilkbaharda kırdı kendisini görünce neden görmemezlikten gelmişim? O - nun o günkü baldırı çıplak halinin gel - lip geçici bir heves olduğunu nasıl dü - şünmemiş te şimdi benim çocuklu - ğumda çok derin, unutulmaz hatırası olan bu delikanlıyı ellere kaptırmışım!

Kalbi saf olduğu kadar zekâsı çok, cev - val olan Hasan, onu niçindeki bu dü - şünceleri oradaki duruşundan, arasra - yan yan kendine bakışlarından ve son - ra kendisine nisbet verir gibi, yahut biz - de size imrendik der gibi biraz ötedeki harman yerinde düvene binişlerinden tamamilen sezmişti.

Hasanla ilk ve asıl sevdiği kızın bir - birlerine karşı olan o akşamki duruş - ları o kadarla kaldı. İki akşam sonra ise Hasan tek başına elinde bir kitapla kırlarda dolaşırken kız gene aynı ar - kadaşile bir bağın kenarında Hasanın karşısına çıktı. Hasan biraz sararır, kız biraz morarır gibi oldular. Fakat gene işte o kadar... Birbirlerinin yüzlerine bile bakmadan biri gözlerini kitabının sayfalarına, biri yere dikerek geçip gi - tiler.

Ertesi akşam kız, Hasandan daha çok erken gene aynı arkadaşile kıra - çıktı ve Hasanın geçeceği bir keçi yo - lunun kenarındaki bodur mürverle - rin gölgesine ilişti. Bu akşam kızların elinde de bir kitap vardı.

Neden sonra kızlar, Hasanın uzak - tan sökün ettiğini görünce ikisi birden dizlerine ortaklama dayadıkları kiti - bın üzerine eğildiler. Hasan, bunu u - zaktan farkedince o da cebinden çı - kardığı bir defteri açıp sanki onları görmemiş gibi gözlerini deftere dikti. Adımlarını son derece ağırlaştırarak Ha - san biraz sonra onların önünden ge - çerken ilk ve asıl sevgilisinin arka - daşı dizlerindeki kitaptan şu satırları Hasana işittirecek bir sesle okumaya başladı:

(Arkası var)

Kanzuk
Sac Eksiri
COMOGENE
Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesine mani olur. Kepekleri izale eder. Neşvünümasını kolaylaştırarak hayat kabiliyetini artırır. Lâtif rayihali bir saç eksiridir.
İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul...

Kayıp — Silivrinin Fete köyüne ald - resmi köy muhtarlık mühürümü kaybettim. Yenisini yaptıracağım dan hükmü yoktur.

Fete köyü muhtarı Ömer Damli

TURAN
TRAS KREMI VE TRAS SABUNU
Kullanınız

Millî Mücadelede Casus Teşkilâtı

14-4-936

Son Postanın Tefriki : 39

Aziz Bey; Mustafa Sagîrin kaçamaklı cevapları karşısında tereddüt ediyordu

Fakat Remzi girer girmez, herkese bir neşesizlik gelmişti. Âdeta umumî konuşma, birdenbire duruvermişti. Mustafa Sagîr, Remzinin selâm verdiği kimseleri birer birer zihnine yerleşirmişti. Remzi çıkıp gittikten sonra ev meselesi biraz daha sürüklenmişti. Mustafa Sagîr, kendisiyle alakadar olanlara teşekkür etmiş:

— Bu gece düşünüyem, bir semt tayin edeyim de; yarın lütüflerimizden istifade ederim.

Diyerek çayhaneyi terketmişti.

★

Mustafa Sagîr, o günden itibaren Hacı Murtazanın çayhanesine devama başlamıştı. Yüzbaşı Necip Bey ile iyiden iyiye anlaşmıştı:

— Ancak zabıt olduğunuz için size itimat ederek arz ediyorum ki...

Diye bir mukaddime yaptıktan sonra; Hind hilâfet cemiyeti tarafından gizli bir memuriyetle gönderildiğini; İngilizlerin gözlerine çarpılmamak için Sirkeci otellerinden birine yerleştiğini, fakat orada da İngiliz polisleri tarafından tarassut edildiğini, bunun için de Türk mahallelerinde kuytu bir köşede bir eve yerleşmek istediğini anlatmıştı.

Bu suretle mahirane bir manevra çeviren Mustafa Sagîr, aradan bir hafta geçmeden, binbaşı (Filibeli) Rıza Beyle tanışmıştı. (1)

Zâhiri hali en küçük bir şüpheli celbetmek şu tarafa dursun; vakarı, ciddiyeti, sözlerindeki mantık kuvveti insanın üstünde çok iyi bir tesir husule getiren Mustafa Sagîri, büyük bir hulûs ve saffetle karşılaşmıştı.

Hindistan gibi bir yerden, mahza Türklerle hizmet için İstanbul'a kadar gelmiş olan bir zata hüsnü kabul göstermek pek tabii idi. Bahusus Mustafa Sagîr, Hind hilâfet komitesi reisi (Mehmet Ali Han) m kendisine verdiği emirnameyi göstermek suretile ne kadar mühim bir şahsiyet olduğunu isbâ etmişti.

Bu emirnameye nazaran Mehmet Ali Han Mustafa Sagîre ehemmiyetli bir vazife veriyor; onu, Anadolu'da vatanlarının ve milletlerinin istiklâli için canlarını feda eden Türklerin ihtiyaçlarını tetkike memur ediyordu.

(Mustafa Sagîr) in rivayetine nazaran Hind hilâfet komitesi tarafından kendisine şu emirler verilmişti:

1 — Türklerin ihtiyaçlarını tetkik edeceksiniz. Dehşet bize bildireceksiniz. İlk partide kendilerine bir milyondan, beş milyon liraya kadar derhal tediyeye hazır.

2 — Türkiye istiklâlinin kazanılması her neye mütevakıf ise, biz kendilerine temini deruhde ediyoruz. Yalnız, bu istiklâl mücadelesinin rüesası, ne arzu ettiklerini bildirsınler.

3 — Hind hilâfet komitesi, gerek Londra'da ve gerek diğer İtilâf devletleri nezdinde siyasi teşebbüslere girişecek ve kahraman Türk milletinin, istiklâl kazanmasına manen ve maddeten müzaheret edecektir.

Bir kaç gün zarfında, Mustafa Sagîr, üç mühim havvari edinmişti. Biri, binbaşı Rıza Bey, diğeri, binbaşı İsmail Hakkı Bey. Üçüncüsü de, süvari kaymakamlığından mütekaat Aziz Bey. ...

Aziz Bey, mühim bir şahsiyetti. Askerliğinin mühim bir müddeti, siyasi işlerle geçmişti. Trablusgarp ve Balkan harplerinde, istihbarat işleriyle meşgul olmuştu. Bir aralık, (Yemen) e ve Hicaza gönderilmişti. Hattâ kısa bir zaman, sivil olarak Mısır'da da mühim işlerle iştigal etmişti.

Umumî harpteki vazifesi ise, hepsinden mühimdi. Çölde, arap aşiret reisleri ile Cemal Paşanın karargâhı arasında irtibat vazifesi ifa etmişti. Ve sonra, meşhur İngiliz casusdu Lâvrens çöldeki arapları isyan ettirmek için aşar arasında geldiği zaman, Cemal Paşa da Aziz Beyi onun karşısına dikmişti.

(1) Bu meseleden bahseden bir yazıda, (sevkiyatçı Rıza Bey) den bahsedilmektedir. Bu, yanlışdır. Mustafa Sagîrin görev aldığı zat, şimdi general olan (Filibeli Rıza Bey) dir.

Aziz Bey, bir hayli zaman (Lâvrens) ile çarpışmıştı. Bir çok defalar da bu meşhur İngiliz casusuna parlak oyunlar oynamıştı.

Rıza Bey, Aziz Bey'e Mustafa Sagîrden bahsettiği zaman:

— Sen, şüphesiz bu zatı tanyacaksın. Çünkü, Hind hilâfet cemiyetine mensup olanlardan ekserisini tanırsın.

Demişti... Aziz Bey, bir hayli zaman düşünerek kafasını yorduğu halde, bir türlü (Mustafa Sagîr) isminde bir zat ile tanıştığını aklına getirememişti.

Ve nihayet:

— Hele bir görüşelim. Belki o zaman tanışırız.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

— Pek çok Hindli zevat ile tanıştım. Zatiâtilerle ilk defa olarak teşerrüf ediyorum. Bilhassa Mehmet Ali Han Hazretlerinin Mısırda iltifatlarına nail olmuşum.

Demişti... Fakat karşılaştıkları zaman:

Demişti. Bu âfâki sözler geçtikten sonra; nihayet söz, asıl işlere intikal etmişti. Mustafa Sagîr, - biraz evvel arzettiğimiz - üç madelik vazifesini uzun uzadıya izah etmiş, ve nihayet:

— Efendim!.. Şimdi mesele; bizim kominenin vereceği milyonları, âminen ve salimlen, İngilizlere kapırmadan Anadolu'ya geçirebilmektir. Bu mesele hakkında mü-kemmel bir proje hazırlamak lazımdır. Bunun için evvelâ Anadolu ile gizli, fakat kuvvetli bir irtibat tesisi lâzım. Acaba elinizde böyle bir vasıta mevcut mu?..

Demişti. Bu suali, derin bir sükût takip etmişti... Bu üç zat, Anadolu hesabına İstanbul'da çalışanların en mühim şahsiyetlerinden oldukları halde; bu suale cevap vermek istememişlerdi.

Aziz Bey, kurnazca bir mukabele göstermişti:

— Efendim!.. Hindli dindaşlarımız bizim için bu kadar fedakârlık gösterdik - ten sonra, biz bu fırsatı kaçırır mıyız, hiç?.. Tek o milyonlar, buraya gelsin de; biz onları sırtımızla Anadolu'ya taşıyız.

Cevabını vermişti.

Fakat.. Bu mülakatın hitamında, Mustafa Sagîrden ayrılarak arkadaşlarıyla başbaşa kaldığı zaman; mütealemasını açıktan açığa söylemişti:

— Arkadaşlar!.. Bu zaım teklifleri, bana biraz hayali gibi geliyor... Hele, Türkiye istiklâlinin kazanılması her neye mütevakıf ise, bunun teminini deruhte etmek bahsi, beni fazlaca düşündürüyor. ...

Demişti... Arkadaşları, Aziz Beyin bu itirazını pek yerinde bulmamışlar; onun için sormuşlardı:

(Arkası var)

Akay İşletmesi Direktörlüğünden:

Yalova Kaphçılarındaki köylü hamamının bir senelik kirası için yapılan açık arttırmada verilen fiat haddi lâyıkında görülmediğinden ve plâjin icarına da talip zuhur etmediğinden her ikisinin açık arttırması 16 - Nisan - 1936 Prşembe günü saat on beşe uzatılır.

İsteklilerin şartnameleri görmek için hergün Levazım Şefliğine ve arttırmaya gireceklerin de yukarıda yazılı gün ve saatte Şefler Encümenine müracaatları. (1883)

SIHHİ Ağzılıklar

Sigaranın nikotinini kâmilen çeken Alman Doktor Apostel'in en son icadı

Satış yerl

Sultanhamam, Kebabçı karşısında Sahibinin Sesi mağazası

Ağzılıklar üzerinde Doktor Apostel'in imzasına dikkat. Anadoludan arzu edenler İstanbul posta kutusu 180 adresine yazdıklarında sipariş, posta ile tediyeye olarak derhal gönderilir.

Ankara: Taşhan tütcü Ali Tümen. İzmir: Balçılarda Necip Sadık No. 156. Zonguldak: Saatçi Osman Gürdal. Bursa: Saatçi Nurettin Neş'et Uzunçarşı. Aydın: Gramofoncu İspartalı Mehmet. Kars: Elektriği Hasan Basri. Gaziantep: Mehmet Samlı Kunduracılar çarşı 26. Eskişehir:

Şifa eczanesi. Adana: Hacı Halil Yağ camı karşısında. Samsun: Avni Peker saatçi. Trabzon: Saatçi Hakkı Kunduracılar. Mersin: Konya pazarı Hüseyin Hüsnü. Adapazarı: İsmail Batır Uzunçarşı 14. Konya: Sarraf Necati Tevfikiye cadde 50. Malatya: İbrahim Işık Lion çikolatacısı.

Türk Hava kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Yeni Tertip plânını görünüz.

1. Inci Keşide 11 Mayıs 936 dadır.

Büyük ikramiye: 25.000 Liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır...

Hikâye

Kuyu Başında

Yazan : Yunan muharriri Antuvan Travlatnouis

Düñkü kısmın hulâsası

minde bir genç kıza evlenmiştir. Aradan on sene geçmiş, Fanitsa otuzuna gelmiştir.

Köye amcası Yaniye misafir gelen genç Pavlâki ile ihtiyar adam ve Fanitsa bahçede konuşuyorlar. Fanitsa evlenmeden evvel kuyuya baktığını, orada kocası Yaniyi gördüğünü anlatıyor.

Yani yeğenine ve karısına kuyuya bakmalarını söylüyor. Onlar kabul etmiyorlar. Nihayet: kendisi kuyuya bakmağa karar veriyor.

Fanitsa, homurdandı:

— Anlaşılmaz şey.. Hoşuna gidiyorsa.. ne diyeyim? Ben mâni olacak değilim ya.. Kadın, koştı; evden iki örtü getirdi. Pavlâkinin asker beyliğini yere serdi. Yüzü koyun uzanan usta Yaninin üstüne de kırmızı örtüyü örttü.

Kuyu bileziği iyi yapılmadığı için, usta Yaninin belinden aşağısı kuyuya sarkıyordu. Müvazenesini temin etmek için, iki eyleyle, kuyunun kenarlarına dayanıyordu. Pavlâki, beride, kıvranıp duruyordu.

Kadın anlattı:

— Yanil Büyüyü gerçekleştirmek istersen... Gözlerini kırpmadan kuyunun içine ve hep aynı noktaya bak! Anladım mı.. Aynı yere.. Aklını başka şeye vermeden.. — Anladım.. Anladım.. Kuyunun içine ve hep aynı yere..

— Gördüklerini, kuyunun üstünde kılmadandan, bize anlat!

— Peki.. Peki..

Fanitsa birdenbire civekleşti, gözleri, garip bir ateşle parladı; göğsü, boynu içinden kabaran hareketlerle sarsıldı; vücutunda raşeler gezindi. Etrafına bakındı: Bahçenin kerpiç duvarları iki metre yüksekiyordu; kapı da sürgülü idi. Ayak uçlarına basarak yürüdü ve Pavlâkiyi omuzlarından yakalayıp bir kaç adım geriye, evin duvarına doğru çekti.

Sonra, kuyuya döndü ve sordu:

— Yani.. Bir şey görüyor musun?

— Hayır.. Fanitsa...

— Gözlerin karanlığa alışınca kadar aynı yere bak!

Oğlani tekrar yakaladı ve kolları içinde sımsıkı sardı.

— Ya.. Gideceksin.. Öyle mi? Katil, câni.. Cidiyorsun, ha! Kalyopin seni çekiyor, değil mi? Bana.. Hiç.. Hiç acımıyorsun, değil mi? Sana her şeyi feda eden.. Namusunu bile esirgemiyen beni, hesaba bile katmıyorsun!

Pavlâki buhran içinde sarsılıyordu; fakat korkusundan kıvranarak kadının kollarından sıyrılmıya çabalıyordu.

— Fanitsa, görecek! Bırak beni.. Ak - lım başına al!

— Anlamam.. Bir şey de düşünmem! Görsün.. Öldürsün... İkimizi de öldürsün! İyi olur.. Allahtan istediğim o...

Örtünün altında bunalan ihtiyarın sesi, boğuk boğuk yükseldi:

— Oh.. Oh.. Fanitsa! Dümanı üstünde bir tabak makarna görüyorum.

— Hay Allah iyiliğini versin! Açın hül - yası ekmektir. Daha iyi bak!

Genci, yeniden kendine çekti.

— Kuzum.. aşkı.. sevgilim beni bırakma! Sensiz ölürüm. Yavrurum.. Yavrucuğum!

— Oh.. Oh.. Fanitsa.. Bir mala görüyorum.

— Senin zenaatının işareti.. Yani.. Daha dikkatli bak! Yaramaz çocuk! Katı yüreklî cici.. Bana acımıyorsun.. Üzüntümü görmüyor musun? Ne için aklımı başım - dan aldın? Senden ayrılırsam ölürüm.. Anlıyor musun? Mutlaka ölürüm!

— Fanitsa! Kalabalık.. Büyük bir kalabalık görüyorum. Önde bir papaz.. Haç.. Bayraklar.. Ooo.. Bir tâbut geçiyor. İçindeki kim acaba? Vay vay vay.. Ben, Fanitsa! Tam kendim.. Ellerim kavuşturulmuş.. Göğsümün üstünde bir çiçek demeti.. Fanitsa.. Benim ölüm!

Pavlâki, ağzını açtı:

— Amcacığım.. Her halde.. Kalkınız! diyecekti. Kadın, delikanlının boynunu kolları arasında daha fazla sıkarken sol eyleyle ağzını kapadı. İhtiyara bağardı:

— Allah korusun, Yani! Bah, bah, bah! Nasıl lâf o? Böyle şeyler görmene imkân yok! Yanlış gördün! Bak.. Daha dikkatle bak!

— Hakkısın kancığım.. Tâbut yok! O, kayboldu. Vay vay, yeniden kalabalık.. Çok kalabalık..

— Dedim ya.. Bakışay olacak! Kuyunun içine bak.. Dikkat et!

Kadın, tekrar Pavlâkiye sarıldı:

— Bana gitmeyeceğini söyle! Beni sevdiğini söyle! Hazinem.. Aşkım.. Beni ku -

cakla! Öleceğim.. Ölüyorum!

İhtiyar, kırmızı örtüsü altında bağırıyor: — Bir düğün alay.. Tâ kendisi.. Öndü çelenklerle dolu tepsi.. Papaz. İşte nişanlılar!

Ne kadar genç.. Güzell.. Bah, Pavlâki bul. Üstünde asker elbisesi..

— Yanında da Kalyopisi değil mi, Yanil? Kadın söylerken delikanlının saçlarını yoluyordu.

— Kalyopisi mi? Onu tanımıyorum, ki.. Hayır.. Hayır.. Bu başkası.. Beyazlar içinde.. Esmer.. Değirmi yüzü.. Saçları, gözleri siyah.. Dudakları kırmızı.. Dur.. Dur.. Sana benziyor, Fanitsa! Senin aynın... Sen.. Sen.. Pavlâkinin kolunda...

İki genç, birdenbire, ayıldılar. Pavlâki saçlarını yoluyor ve:

— Şimdi ne yapacağız! diye inliyordu. Fanitsa, boğuk boğuk, söyleniyordu:

— Böyle mi gördün? Hakikaten böy - le mi? Öyle ise, bekle.. Gördüklerini ha - kikatlastrayım!

Kadın, yüzü al al.. Gözleri ateş içinde, Kuyuya doğru atıldı.

Delikanlı, cinayetin kolayca yapılacağı anlamadığı için titredi. İhtiyar öyle bir şekilde uzanmıştı, ki küçük bir itme, ayaklarını biraz kaldırma ile dört metre bo - yunda suyu olan iki metre derinliğindeki kuyunun dibini boylaması kabildi.

Gencin gözleri döndü ve bir anda ka - dının önünü kesti. İhtiyar, hâlâ, bir ta - kım şeyler mırıldanıyordu; fakat dinliyen kim? İki genç, sessizce, fakat bütün kuvvetleri ile boğuşuyorlardı. Kadın, kuvvetli, çevik ve azimkâr olduğu için, bazı sağdağı, bazı soldan kayıyor.. Dişlerini gıcırdatarak, kendinden geçmiş, ağzı köpürerek ihtiyarın üstüne saldıyordu. Delikanlı, silkinerek önlüyor.. Kadını yakalıyor, sıkıyor.. Kâh başından, kâh göğsünden itiyor, geriye atıyordu. Mücadele öyle oluyordu, ki kadın, adım adım, kuyuya yaklaşıyordu ve ihtiyar, eceline susmuş gibi, hâlâ, kırmızı örtüsü altında, hareketsiz duruyordu.

İhtiyarın ayaklarına bir adım kalmıştı, O, nefes nefese, ter içinde boğuşuyorlardı.

Pavlâki, ümitsizlikle, birdenbire canlandı ve bütün kuvvetle kadının üstüne yük - lendi; boynunu yakaladı ve öyle sıkı ki Fanitsa, gözlerinin dışarı fırladığını duydu, Kadın bir itişte geriledi ve yere yuvarlandı.

Pavlâki, kuyuya koştı ve ihtiyarın üstündeki örtüyü çekti. Durmadan kuyuya koştı, açtı, sokağa fırladı. Koştı, koştı cinayet kovalıyormuş gibi, Papadiyamanı populos caddesi boyunca koştı; ancak «E - lize» de durdu ve hemen Ambelokipide gelen otobüse atıldı.

Pavlâki, belediye tiyatrosunda indi. İhtiyarına koştı; biletiyi alarak trene atladı ve Pireye iner inmez, Sıklık adalarına gidecek ilk vapura daldı.

Usta Yani, örtüsünün kalktığını anlamaz, doğrultu ve kuyunun kenarında oturdu. Bir müddet gözleri kamaştı, bir şey göremedi. Fanitsa, ihtiyarın bir kaç saniyelik göz ovuşturmasından istifade ederek yerinden kalktı, üstünü silkeledi ve kendini topladı. Kadın, birdenbire, sadık ve sade halini almıştı; müthiş mükadele - den, yalnız yüzünde biraz kırmızılık, gözlerinde yorgunluk kalmıştı.

— Ne oldu, Fanitsa?

Kadın, sesinden silemediği boğuklukla bakiyesile cevap verdi:

— Daha ne olsun Yani? Senin fikrin bozuk galiba!

— Benim fikrim mi?

— Yok.. Benimkil! Kuyunun üstünde neler.. Ne budalaca şeyler söyledin, öyle? — Zavallı Fanitsa! Şakalaşmak yasak mı? Pavlâki nerede?

— Bilir miyim.. Senin Pavlâkin nere - de? Budalahlıklarından alındı galiba.. Deli gibi kaçtı. Nasıl kaçtığına da göremedim.

— Vay sersem yay!

— Yalnız sersem mi? Üstelik riyakâf da.. Sana her vakit demiyor muyum?

— Hakkısın, Fanitsa! Zaten ilkinden daha ondan hoşlanmamıştım!

— Ondan nasıl hoşlanılır, Yani? Ke - di gözleri, insana karşısında değil de alttan altın bakıyor. Hele başka şey söylemesini be - cerememesi.. Daima «her halde..» sözleri mırıldanması.. Ne sinir şey! Bir de, onun okumuşluğundan.. Onu papaz yap - cağından bahsedersen. Bu hain, köyüne ne getirdiğinden, soframıza oturttuğundan beri, onun ne tilki olduğunu anladım. Ne yapabilirim; ona karşı sevgini görüyordum; araya soğukluk girmesini istemedim.

Yarın saat sonra, karı koca, beraber kocamaları temennisile, birbirinin sağlığına kadeh tokuşturdular.

— Yalnız sersem mi? Üstelik riyakâf da.. Sana her vakit demiyor muyum?

— Hakkısın, Fanitsa! Zaten ilkinden daha ondan hoşlanmamıştım!

— Ondan nasıl hoşlanılır, Yani? Ke - di gözleri, insana karşısında değil de alttan altın bakıyor. Hele başka şey söylemesini be - cerememesi.. Daima «her halde..» sözleri mırıldanması.. Ne sinir şey! Bir de, onun okumuşluğundan.. Onu papaz yap - cağından bahsedersen. Bu hain, köyüne ne getirdiğinden, soframıza oturttuğundan beri, onun ne tilki olduğunu anladım. Ne yapabilirim; ona karşı sevgini görüyordum; araya soğukluk girmesini istemedim.

Yarın saat sonra, karı koca, beraber kocamaları temennisile, birbirinin sağlığına kadeh tokuşturdular.

— Yalnız sersem mi? Üstelik riyakâf da.. Sana her vakit demiyor muyum?

— Hakkısın, Fanitsa! Zaten ilkinden daha ondan hoşlanmamıştım!

— Ondan nasıl hoşlanılır, Yani? Ke - di gözleri, insana karşısında değil de alttan altın bakıyor. Hele başka şey söylemesini be - cerememesi.. Daima «her halde..» sözleri mırıldanması.. Ne sinir şey! Bir de, onun okumuşluğundan.. Onu papaz yap - cağından bahsedersen. Bu hain, köyüne ne getirdiğinden, soframıza oturttuğundan beri, onun ne tilki olduğunu anladım. Ne yapabilirim; ona karşı sevgini görüyordum; araya soğukluk girmesini istemedim.

Yarın saat sonra, karı koca, beraber kocamaları temennisile, birbirinin sağlığına kadeh tokuşturdular.

— Yalnız sersem mi? Üstelik riyakâf da.. Sana her vakit demiyor muyum?

— Hakkısın, Fanitsa! Zaten ilkinden daha ondan hoşlanmamıştım!

— Ondan nasıl hoşlanılır, Yani? Ke - di gözleri, insana karşısında değil de alttan altın bakıyor. Hele başka şey söylemesini be - cerememesi.. Daima «her halde..» sözleri mırıldanması.. Ne sinir şey! Bir de, onun okumuşluğundan.. Onu papaz yap - cağından bahsedersen. Bu hain

Boğazların müdafaasını temin etmemiz için ne lâzımdır ?

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

tine istikamet vermiş olmakla tanınmış siyasilerin kalemlerinden çıkmış bu nevi yazılarda millî ve beynelmül hukuk, istinat edilen esbap ve delâil, netice mantıkiye, vuzuh, kat'iyet ve nihayet ifade selâmeti bakımlarından buna benzerlerini bulmak mümkün değildir. (Siyasi tarih) lerin eski elâstiki ifadeli yazıları arasında çok defa bunalıp kalan ve bunların süzülmesi esaslara istinad ettiklerini vüzuhsuzluk tezadları arasında kolayca kestirmekte güçlük çeken insanlar bu siyasi notayı yunanda saydığımız unsurların her birisini câmi bir nümune olarak okuyacaklardır. Bu notanın en kuvvetli tarafı da 17 milyon Türk kitlelerinin iradesine tam manâyla tâbi olduğu ve bugünkü varlığını elde edebilmek için bundan on beş yıl evvelki istiklâl mücadelemizi; yurdumuzu bugünkü mamur vaziyete getirdiğimiz için de senelerden beri katlandığımız ve dahasına da seve seve katlanacağımız fedakârlıkları hatırlayarak bu varlığı istikbalde yeni bir tehlikeye maruz bırakmayacağımızı bizimle beraber bütün dünyanın da tâbi görmesi iktiza eder.

Notamızın aslı mesnedini teşkil eden 1923 senesindeki Avrupa (siyasi ve askerî) ahvali ile bugünkü (siyasi karışıklıkları) ve (silâhlanma yarış)ındaki hızı görmek için dünya ahvaline şöylece bir göz atmak bile kâfidir.

Biz bu mevzuun askerî kısmına temas edeceğiz. Bu maksatla —alâkadâr devletlerin Akvam Cemiyetine vermiş oldukları resmî raporlara istinaden— aşağıda zikredeceğimiz rakamlar silâhlanma yarışının henüz bugünkü hızını bulmadığı 1934 senesinde bile ne raddeye varmış olduğunu göstermeğe kâfidir:

A) Deniz kuvvetleri: Akdenizle alakası olan İngiltere, Fransa ve İtalya devletlerinin 1927 senesindeki deniz kuvvetlerinin yekünü 585 parça gemiden ibaret iken 1934 senesinde bu yekün 727 ye yükselmiştir. Bu yedi sene zarfında fark yalnız 142 parça geminin artmış olmasından ibaret olmayıp bunlar keyfiyet itibarıyla de eskilerinden kat kat üstündürler. Topları daha çok adade, daha büyük ve kudretli, sür'atleri daha fazladır. Yeni denizaltı gemileri (Tahtelbahir) eskilerine nisbetle daha büyük bir nisf kutur seyir (hareket sahasına) malik ve çok daha kudretli silâhlardır.

B) Hava kuvvetleri: 1927 senesinde bu üç devletin tayyare mevcutları yekünü 4300 iken 1934 senesinde bu yekün (5700) e çıkmış bulunuyordu. Aynı zamanda bunların da muhare-

be kudretleri ve sür'atleri artmış, hareket sahalari genişlemiş; taşıdıkları silâhlarla bombaların hem miktarları çoğalmış hem de bunlar keyfiyetce daha çok tekemmül etmişlerdir.

C) Kara kuvvetleri: Keza bu üç devletin kara kuvvetleri yekünü 706 - 849 insandan ibaret iken (bu rakama müstemleke kuvvetleri dahil değildir, yalnız Fransanın 929; İtalyan ve İngilterenin 927 deki ana vatan kuvvetleri mevzuubahardır.) Bu yekünü 1934 senesinde 1.181.106 miktarda yükseltilmiş bulunuyordu. Aynı zamanda bu kuvvetlerin ellerindeki her türlü silâh ve malzeme de tekemmül etmiş ve evvelkilere nisbetle kıyas kabul etmeyecek bir kudret kesbeylenmiştir.

Yukarıda hulâsaten verdiğimiz rakamların yalnız 1934 sensine kadar olan artışı göstermekte olduğunu bir daha kaydedelim; bu nokta çok mühimdir. Çünkü asıl silâhlanma yarışını son iki sene içinde son hızla almıştır. Binaenaleyh devletlerin bu günkü deniz, hava ve kara kuvvetleriyle 1934 deki kuvvetleri arasında muazzam bir fark vardır. Ancak elimizde istinat edeceğimiz yeni vesaik olmadığı cihetle bu son iki senelik farkın büyüklüğünü rakamlar ortaya koymak imkânını, maalesef, bulamıyoruz. Bununla beraber bu farkın 1927 ile 1934 arasındaki 7 senelik farktan daha üstün olduğuna şüphe yoktur. Hele son 5 - 6 aylık siyasi hâdiselerden sonra muhtelif devletlerin bu silâhlanma yarışına bir kat daha ehemmiyet vermiş oldukları hergün gazetelerde okuyup göremekteyiz. Şu hale nazaran 1937, 1938 senelerinin dünyayı karada, denizde ve havada dişine, tırnağına kadar silâhlanmış bulacaklarına hiç şüpha yoktur. Bu vaziyet karşısında bizim de en tâbi hakkımız olan ve hiç kimseye karşı tecavüzi bir mahiyet arz etmeyen boğazların müdafaası meselesini ciddi bir surette nazarı dikkate almamız tâbi ve hayati bir mesele idi. Bu hayati mesele, istiklâl kavuşması uğrunda on binlerce evlâdını feda eden Türk milletinin varlığını ve Türk yurdunun bütünlüğünü korumaktan ibaret en (mukaddes bir hak) ka dayanmaktadır. Senelerden beri demiryollarıyla örüp fabrikalarla bezetmekte bulunduğumuz ve onu bir mamure yapmak başlıca emelimiz olan ana yurdun, uzak yakın, herhangi bir tehlikeye maruz kalması ihtimali karşısında bir tek kalp gibi helecenla çarpan 17 milyon Türkün yüreği Cümhuriyet hükümetimizin bu son siyasi teşebbüsünü, kendisinin başlıca dileğine hakkıyla tercüman olmuş bulunması bakımından, minnet ve şükranla karşılamaktadır.

C. D.

Feniks Sigorta Şirketi Müşkül Vaziyette

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Bu para bizim paramızla yetmiş milyon lira etmektedir.

Feniksin bu vaziyeti şehrimiz malî muhitinde de alâka ile karşılanmıştır. Türkiye şubesinin İktisat Vekâletine mevdu yüz bin lira teminatı vardır. Feniksle muamele yapmış olan bütün müşterilerin yüzde elli hukuku da Mill Reüsseransa sigorta edilmiş olduğu için kumpanyanın bu vaziyetinden ve Türkiyede muamelâtını tatil etmesi ihtimalinden Türkiye müşterileri o kadar müetessir olmaıyaclaklardır.

Esasen Feniks kumpanyası muamelelerini tatil etse bile hukukunu ve vekaibini başka kumpanyaya devrecek, bütün borçlarını ödeyecektir.

Feniksin İstanbul şubesinden henüz bu hususta kendilerinin malûmatı olmadığı ve Viyanadan bu hususta telgrafla malûmat istenildiği haber verilmiştir. Bu malûmat bugün gelecektir.

Diğer kumpanyalar nezdinde yaptığımız tahkikata göre Feniksin iflâsı mevzuu bahis değildir. 250 milyon Avusturya Şilini açığı olduğu tahakkuk etmekle beraber Avusturya hükümeti bütün millî Avusturya müesseselerini kumpanyanın açığına kapamak üzere borç vermeğe davet etmiştir.

Avusturya malî müesseseleri kumpanyaya bu 250 milyon şilini vereceklerdir. Kumpanya da bunu 20 sene ödeyecektir.

Şimdiki halde vaziyet bu merkezdedir. Asıl vaziyet bugün kumpanya merkezinden gelecek izahatla tazavuz edecektir.

Bu hususta ecnebi mahafili ve matbuatı da şu malûmatı vermektedirler:

«1882 senesinde teşekkül eden Feniks şirketi, Almanyadan İraka ve Lehistan dan İspanyaya kadar genişleyen bir müessese olmuştur.

Avrupadaki paraların bir çokları kıymelerini düşürünce, Almanya, Çekoslovakya, Macaristan, Lehistan, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya'daki şubeleri mühim zararlarla giriftar olmuştur.

Tahvilât faizlerinin yüksekliği ve sermayelerin bloke kılması zararı büyütülmüştür.

25 mart günü Mösyö Şoşing Roman gelmeden Avusturya kabinesi fevkalâde bir içtima aktederek, hariçte Avusturya ekonomisini sarsacak olan Feniksin bu vaziyetini tetkik etmiş ve Avusturyayı büyük malî bir felâketten kurtarmak için tedbirler düşünmüştür. Avuturya devlet bankası Feniksin vaziyetini kurtarmak için yapılan tekliflere red cevabı vermiştir.

Bu hususta büyük bir telâş gösteren halka, sermaye dolar üzerine yatırıldığını, ve doların düşmesi üzerine ziyân edildiği işare edilmiştir.

Şirketi spekülasyona sokan şirketin müessis ve müdürlerinden müteveffa doktor Berliener'dir. Maamafih vaziyet tavazzuh etmiş değildir.»

«1882 senesinde teşekkül eden Feniks şirketi, Almanyadan İraka ve Lehistan dan İspanyaya kadar genişleyen bir müessese olmuştur.

Avrupada kış geri geldi (Baş tarafı 1 inci yüzde)

soğukların birdenbire geri dönmesi herkesin neşesini bozdu.

Paris, 13 (Hnsusi) — Bugün Paris'te ve civarında kar yağmıştır.

Berlinde Berlin, 13 (Hususi) — Havalardan birdenbire soğudu. Derece sıfırın altında 9 dur.

İtalya Cenevreye Bir Memuru Mahsus Gönderiyor

Cenevre 13 (Son Posta) — İtalya hükümeti, buraya On üçler komitesi namına sulh işiyle meşgul olan reis, Madariaga ile görüşmek için bir memuru mahsus göndermektedir. Bu memuru mahsus müzakereye girişmek salâhiyetinden mahrumdur. Vazifesi, Madariaga'yı dinlemek ve tekliflerini Sinyor Musoliniye bildirmektir. Mukabil teklifleri ileri sürmek ve bunlar üzerinde konuşmak salâhiyetini haiz olmayan bu memur henüz taayyün etmemiş olmakla beraber Baron Aloizinin bu memuriyeti deruhte etmesi bekleniyor.

Avrupadaki Gayri Memnunlar

Miroir du Monde mecmuasından: «Muahedelerin tekrar gözden geçirilmesi ve yanlış tarafların düzeltilmesi için revision isteyen devletlerin başında Almanya gelmektedir. Almanya şimdiye kadar arazi ilhakı müstesna olmak üzere diğer istediklerini Versay muahedesini değiştirerek yerine getirmiştir.

Hitlere nazaran Almanya nüfusu nun fazlalığı dolayısıyla hali işbaa gelmiştir. Taşan insanları yerleştirecek, onlara gıda temin edecek münbit araziye ihtiyaç olduğu gibi, bundan başka Alman sanayiini işletecek iptidai maddeleri temin etmek de lâzımdır.

Şu halde Almanya genişleme ihtiyacıdır. Gerçi Hitler 1926 senesinde Mein Kampf isimli eseriyle, ilk defa mağlûp edilecek milletten Fransa olduğunu söylemişse de, bugün artık nazarlarını Avrupanın merkezine ve şarkına çevirmiştir.

Avrupanın merkezinde Alman ırkına mensup milletler oturmaktadır. Avusturya, ve Çekoslovakyanın şimali olan Bohemyadaki Almanlar gibi, gerek Avusturya ve gerek Bohemya, Alman ordusunun taarruzuna tamamiyle açıktır.

Ve Alman ordusu bir kere Avusturyayı istilâ etti mi Tirvesteye inmek zarureti duycaktı.

İtalyanın, Alman arzularına karşı Avusturyayı himaye etmesinin asıl sebebi işte budur. Bunun içindir ki İtalya, Habeşistan ile harp halinde olduğu halde bir milyon iki yüz bin kişiyi şimal hudutlarında silâh altında tutmağa lüzum görmüştür.

Şark hudutlarına gelince, Lehistan ile Almanya arasında on sene müddetle aktedilen bir ademi tecavüzün sakı 1944 senesine kadar, Almanyanın eski metalibini ileri sürmemesini tazammün etmektedir. Bununla beraber Almanya, Dançigden ve kordordan vaz geçmiş değildir.

Almanyanın gözü bilhassa Beyaz Rusya denilen Okraynadadır. Orayı zaptetmek için de ya Lehistan, yahut başka bir yol bularak Baltık devletlerini çiğneyip geçmesi icap edecektir. Her iki halde de Almanyanın Fransız ordusuna karşı garp hudutlarını emniyetle tahkim etmeden böyle bir maceraya atılması tasavvur edilemez.

Bulgaristan

Bulgaristan da, Almanya kadar ahenli olmamakla beraber Nevilly muahedesini tadil etmek fikrindedir. Malûmdur ki Bulgaristan Nevilly muahedesiyile, Yugoslavya, Romanya, ve Yunanistan lehine topraklarından bir takım fedakârlıklar yapmıştır.

Cemiyeti Akvam siyasetine uygun hareket ettiğini beyan etmesine rağmen Bulgaristan Balkan antantına girmemiş, ve statükoyu muhafaza et-

mek emelinde olan bir anlaşmaya yanaşmamak suretiyle, Sırp ve Yunan Makedonyasıyla, Garbi Trakya, ve Dobruca'dan vaz geçmediğini, ve Adalar denizine bir mahreç istediğini zımnen ifade etmiştir.

İtalya

İtalyaya gelince, Garbi Afrikadaki maceraları, İtalyanın Arnavutlukta nazarlarını çevirdiğine delâlet etmez. Zira, Arnavutluk İtalyanın şark sahilinde İtalya için mükemmel bir emniyet vasıtasıdır. İngiltere için Belçika ve Hollanda ne ise İtalya için de Arnavutluk aynı şeydir.

İtalya Arnavutluğa muslihane bir tarzda hüflül etmektedir. 1926 - 27 senelerinde yaptığı ittifak muahedelerinden başka geçen martta da, bir takım malî imtiyazlar temin ettikten başka, Arnavut ordusu İtalyanın teknik nezareti altına girmiş, ve Draç limanının inşası İtalyanlara verilmiştir.

Macaristan

Muahedelerden en ziyade şikâyet eden Macaristandır ve Trianon muahedesinin herçibadabat değişmesini istemektedir. Filhakika Macarlar bu muahede mucibince Bürgenland'ı Avusturyaya, Slovakyayı, Çekoslovakya, Transilvanyayı Romanyaya, Batchkayı Hırvatistana bırakmışlardır.

Bu dört yer Macarların Alsas Lörenidir. Ve her biri namına yapılan âbideler, Budapeştede parlamento meydanında (arzumuz veçhile bu araziler bize iade edilmezse, Orta Avrupa sulh meselesi halledilmiş olmaz) mânâsında dikilmiştir.

İtalya, Macaristan ile son zamanlarda bir ittifak muahedesini imzalamakla hakikaten müşkül bir vaziyete düşmüştür.

Bir taraftan Almanyanın, yayılmasını hukukan ve prensip itibarıyla doğru bulmazken, Macaristanın eski topraklarını istemesini tasvip eder mahiyette bir ittifak akdetmesi, Duçeyi güç cevap bulacağı müşkül bir soru karşısında bırakacaktır.

İspanya

İtalyanın Habeşistanı zaptetmeğe kalkması, İspanyayı da uyandırmış ve İspanya da, saha itibarıyla ehemmiyetsiz görünen bazı toprakları Fransadan istemeğe kalkmıştır. Bunlar şunlardır:

Evvellâ Rifin cenubunda bir iki kabileyi tahti idaresine almak için hüdutta ufuk bir tashih, 1934 de işgal edilen Yfai ile Rio de Oro arasında ufak bir koridor, ve gene Rio de Oro ile Mauretania arasında bir hudut tashihi, ve Kanarya adasındaki balıkçılara bir melce temin etmek için Aguerre yarımadasında bir liman!

Boğazlar Hakkındaki Notamız

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Deyli Telegraf gazetesi diyor ki:

«Boğazların gayri askerî bir halde bulunmasının büyük bir ehemmiyeti yoktur. Çünkü gayri askerî mntakanın dışında harp levazımı bulunduruluyor. Ve Her hangi bir gerginlik halinde bunlar sür'atle civarlara yerleştirilebilir. Boğazların ağı topraklarla ve maynlarla sür'atle tahkim edilebileceğini makul olarak farzedilebilir. Herhalde Türkiyenin noktai nazarını büyük bir anlayış zihniyetiyle tetkik etmemiz lâzımdır.»

Fransız gazetelerinin neşriyatı

Paris, 13 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Temps gazetesi, Avusturyanın yeniden silâhlanmasının Boğazların yeniden askerleştirilmesi hakkındaki Türk talebinin ve Almanyanın aldığı kararlar neticesinde Macaristanın yakında yeniden silâhlanması tehdidinin Avrupa nizamını için teşkil eylediği tehlikeyi tetkik etmektedir.

Temps gazetesi, Avusturyanın muahedeler haricinde ve bunların ihlali suretiyle aldığı karar ile Türkiyenin nizamî yol ile yaptığı talep arasındaki farkı bilhassa tebarüz ettirmektedir.

İran gazetelerinin neşriyatı

Tahran, 13 (A.A.) — İran gazeteleri Boğazlar hakkındaki Türk notasını çok müsait bir tarzda karşılamaktadırlar.

İran gazetesi ezümle diyor ki: «Aziz komşumuzun gayelerinin tahakkukunu iştiyakla temenni ederiz. Cihannın bugünkü karışık vaziyetinde her memleketin kendisini tehdit vethelikeden siyanet için müdafaaya vesaîtime müracaat etmesine bir şey denemez. Türkiye notasında münderic munsifane ve kat'î delâilim Lozan muahedenamesi âkitlerini ikna edeceğini ve sulhverver bir devletin hayatî menfaatlerini âkit etmesine yardım edileceğini ümit ederiz.»

Yunan Başbakanı Öldü

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

hatte görünüyor ve son hastalığı tamamen geçmiş bulunuyordu.

Doktorlar, muayene neticesinde, başbakanın gece bir nüzul isabetiyle vefat ettiğini tesbit etmişlerdir.

Vefat haberi derhal şehirde yayılmış, büyük bir teessür uyandırmıştır. Başbakan muavini Demircisin ailesine taziyetlerini bildirdikten sonra hemen saraya giderek vaziyet hakkında kral ile konuşmuştur.

Metaksas kabinesi

Metaksas krala kabinesinin istifasını takdim etmiş ve kral tarafından yeni kabinesinin teşkiline memur edilmiştir. General Metaksas başvekil ve hariciye vekili sıfatıyla yemin etmiştir. Kabinenin diğer azası kendi mevkiinde kalmıştır.

Değişiklik olmayacak

Öğleden sonra gazetecileri kabul eden başbakan Metaksas, Demircisin ziyandan dolayı teessürlerini bildirmiş, hükümetin partiler dışında ve üstündeki bugünkü mahiyetini muhafaza edeceğini söylemiştir. Yeni Başbakan partilerin muvafik görecekları kararları da verebileceklerini ilâve etmiştir.

Hükümetimizin taziyet telgraftı

Ankara, 13 (A.A.) — Yunan başbakanı Demircisin vefatı dolayısıyla Türkiye Cümhuriyeti hükümeti taziyet telgrafları göndermiştir.

Cenaze merasimi bugün

Atina, 13 (A.A.) — Başbakan Demircisin cenazesi yarın saat 17 de kaldırılacaktır. Kilisede yapılacak merasimde kral bizzat hazır bulunacaktır. Yarın için resmî matem ilân olunacaktır.

tır.

Paris elçisi Atinada

Atina, 13 (A.A.) — Yunanistanın Paris elçisi Politis mezunen Atinaya gelmiştir.

Demircisin hayatı

Atina, 13 (Hususi) — Müteveffa Demircis 1871 senesinde Atinada doğmuştur. Yunanistanın en maruf hukuk âlimlerinden idi. Bir çok Alman üniversitelerinin doktor ünvanını haiz bulunuyordu.

Aynı zamanda Atina üniversitesinde Roma hukuku profesörü idi. 1917 senesinde meb'us intihap edildi. 1924 senesinde umum partiler namına cümhur namzetliğini koymuşsa da o zaman Pangalosun diktatörlüğünü ilân etmesi üzerine riyasete seçilemedi. Geçen teşriini evveldenberi başbakan mevkiini muhafaza etti.

İtalyan ve İngiliz orduları karşı karşıya!

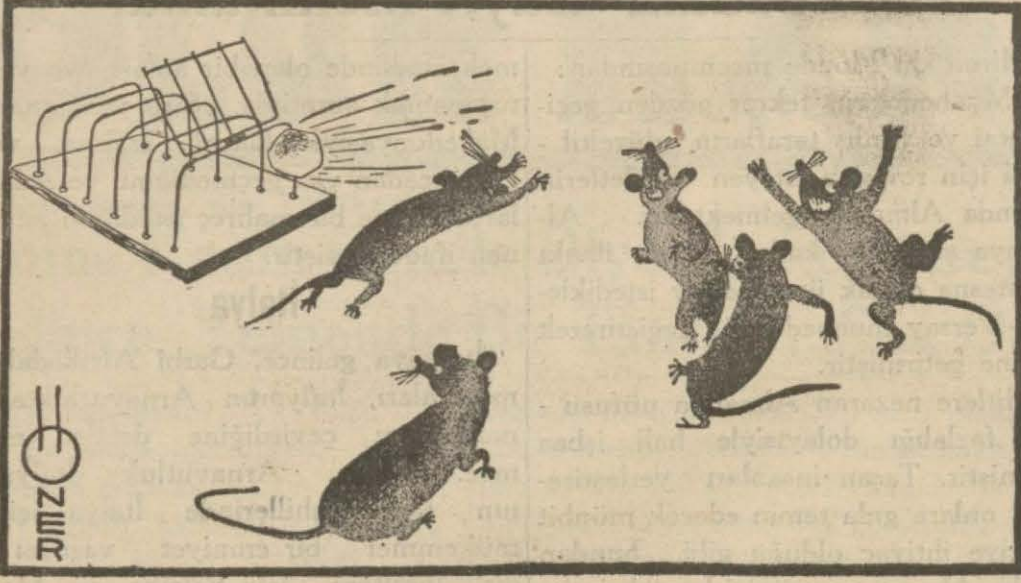
(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Adisababa Üzerinde İtalyan Tayyareleri Adisababa, 13 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Dokuz İtalyan tayyaresi bu sabah saat 10 da Adisababa üzerinde uçmuştur. İtalyan Tayyareleri Zehirli Gaz Bombardımanına Devam Ediyorlar

Adisababa, 13 (A.A.) — Üç İtalyan bombardıman tayyaresi dün Norralu şehrinin bombaya tutmuşlardır. Habeşler bu şehrin gayri müstahkem olduğunu bildiriyorlar.

Üç ölü ve beş yaralı vardır. General Ras Nasibunun bir raporuna göre, beş tayyare Sassabaneh üzerine tek-

Beşeriyete belâ olan Fareleri imha ediniz..

FAR HASAN Fare Zehiri

Fare zehirli macunu

Bir parça ekmek veya pastırma veya yağlı gıdalara sürülerek farelerin bulunduğu yere bırakınız. Bilhassa sıçanlar derhal ölür.
25 kuruştur

Fare zehirli buğdayları

Farelerin buldukları yerlere serpiniz. Bilhassa küçük farelerle fındık fareleri derhal ölürler.
25 kuruş

MACUN ve BUĞDAY İKİSİ BİR ARADA

Bazı fareler buğday zehirinden hoşlanır ve bazıları macunu yemek ister. Bazı fareler sabah yediklerini akşam yemezler. Bunun için farelere her iki çeşidi vermek lâzımdır. Bunun içindir ki her ikisini istimal eylemek çok muvafıktır ve bu suretle farelerin ana, baba ve silsilesi muhakkak ve kat'i surette ölürler ve korkmazlar. İkisi bir arada 40 kuruştur.

Hasan deposu : Ankara, İstanbul, Beyoğlu

ASİPİN KENAN

Halis ve hakiki tabletleri sıhhatinizi soğuktan ve bütün ağrılardan korur
İSMİNE DİKKAT

ADAPAZARI

TÜRK TİCARET BANKASI

Tamamı ödenmiş sermayesi: 2.200.000 T. L.

EN MÜSAİT ŞARTLARLA:

Ticari krediler
Teminat mukabili krediler
Emtia üzerine avanslar
Senet iskontosu
Senet tahsilâtı

Teninat mektupları
İtibar mektupları
Kumbara hesabı
Carî hesaplar
Tediye emirleri

VADELİ MEVDUAT
VE

**Faizleri her ayın birinde ödenen
KUPONLU VADELİ MEVDUAT**

İzahat için Banka gişelerine müracaat ediniz.

Kereste işleri ile demir ve ahşab imalât ve taahhüdatı

Merkezi: ANKARA

İstanbul Şubesi: Dördüncü Vakıf Han

Şubeleri: Ankara, Adapazarı, Bandırma, Bartın, Biga, Bolu, Bozüyük, Bursa
Düzce, Eskişehir, Gemlik, İstanbul, İzmit, Kütahya, Safranbolu, Tekirdağ

Öksürenlere : **KATRAN HAKKI EKREM**

EYİ MALLAR DAİMA TAKLİT
EDİLMEKTEDİR

Ambalaj ve Markaları
taklit edilmekte olduğundan

AIRAM

Markasına dikkat

AIRAM 1500 saat DAYANIR.

Mavi orijinal ambalajına dikkat ediniz

EN GÜZEL RÜYALARINIZI
KÜŞTÜYÜ
YASTIK VE
YATAKTA
GÖRÜRÜNÜZ.

İSTANBUL KAKMAKÇIAR SANDALYACILAR
OMER BALI OĞLU KÜŞTÜYÜ FABRİKASI
TEL. 23027

Kuştüyü yastık 75 kuruşa kuştüyü-
nün kilosu 75 kuruştur. Kuştüyü şilte,
yorgan, yastık takımı 25 liradır. Kuş-
tüyüne mahsus kumaşlar bulunur.

Çakmakçılarda, Sandalyacılar so-
kağında Kuştüyü fabrikası.

Satış yerleri: Ankarada Yerli Mal-
lar Pazarı, İstanbulda, Beyoğlunda
Karlıman ve Lazaro Franko Mahdum-
ları mağazaları İzmirde: Hisarönün-
de yorgancı Muharrem Usta Mah-
dumları.

ÇOK DİKKAT

Femil adet bezleri yerine başka
marka verirlerse almayız. Çünkü
Femil emici ve muhafaza edici be-
yaz ve kırmızı iki tabakadan ya-
pılmıştır. Bütün dünya medeni ka-
dınları yalnız Femil kullanırlar.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp

Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

Satış deposu:
JAK DEKALO ve Şürekâsı
İstanbul, Tahtakale Menâse Kanza han N. 51

1936 Paris Panayırı
16 Mayıs - 2 Haziran

ACUNSAL ve ARSİULUSAL olan bu sergiye ille gidiniz. 36 Millete mensup 8.000 kişi eşya ve mallarını teşhir edeceklerdir.

EY SATICILAR : Gelecek yüzbinlerce müşterilerle bu sergide temas edebileceksiniz.

EY ALICILAR : Bu sergide san'at ve istihsalâtın en son ihti-
raat, keşfiyat ve tekemmülâtı bulabileceksiniz.

Her türlü malûmat için : **Beyoğlu, Kabrîstan sokak No 41,
İstanbul Şambr dö Komers Fransezo müracaat.**

*İki defa
teksiif edilmiş*

*tabii
tomates salçası
yalnuz*

Pomonti-Ermis salçasıdır.

Kadın yüzleri
tecrübe tahtası
olmaktan
kurtulamadı!

Hayır!.. O krem'in hiç biri
değil. Size en ta nımış kremi

KREM PERTEV'i

getirdim!..

KINOPRİN kaşeleri HER YERDE 7½ KURUŞ
BAŞ. DIŞ. ROMATİZMA AĞRILARILE, GRIP VE NEZLEYE KARŞI BİRİÇİK İLACTIR